

NAŠ ČASOPIS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VRHNIKA

LETO XHI.

PRILOGA
ŠTEVILKA 50

MAJ
1985

DELEGATSKA PRILOGA

GRADIVO ZA SEJE ZBOROV SKUPŠČINE OBČINE VRHNIKA V MESECU JUNIJU

1. ocena stanja razmer pri pripravi na skupščinske volitve
2. analiza uresničevanja družbenega plana občine v obdobju 1981—85 z uresničevanjem investicijske politike in SIS materialne proizvodnje
3. problematika dimnikarske dejavnosti v občini
4. analiza plana obrtne dejavnosti v občini
5. poročilo o preskrbi v občini
6. predlog odloka o odškodnini zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča
7. predlog odloka o sprejemu ZN Avtomontaže v Sinji gorici
8. predlog odloka o priznavalninah udeležencev NOV
9. osnutek pravilnika o ravnanju z gradivi zaupne narave
10. odgovori na delegatska vprašanja

DRUŽBENOPOLITIČNI ZBOR

Na podlagi 202. člena Statuta občine Vrhnika (Ur. list SRS, št. 31/79 in 5/82) in 91. člena Poslovnika Skupščine občine Vrhnika ter sklepa Predsedstva Skupščine občine Vrhnika z dne 27/5-1985

SKLICUJEM

36. sejo DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA Skupščine občine Vrhnika.

Seja bo v ČETRTEK, 27/6-1985 ob 17. uri v prostorih Osnovne šole Ivan Cankar, Tržaška cesta 13, Vrhnika.

Za sejo predlagam naslednji

DNEVNI RED:

1. pregled in potrditev zapisnika 35. seje zbora z dne 30/5-1985
2. ocena stanja razmer pri pripravah na skupščinske volitve
3. analiza uresničevanja družbenega plana občine v obdobju 1981—85 z uresničevanjem investicijske politike in SIS materialne proizvodnje

4. osnutek dogovora o temeljih družbenega plana občine Vrhnika za obdobje 1986—90
5. predlog odloka o priznavalninah udeležencev NOV
6. osnutek pravilnika o ravnanju z gradivi zaupne narave
7. predlog samoupravnega sporazuma o sodelovanju in izvajanju skupnih nalog pri načrtovanju, vzpostavljanju in delovanju informacijskih sistemov za podporo odločanja
8. volitve in imenovanja
9. odgovori na delegatska vprašanja in postavljanje novih delegatskih vprašanj

PREDSEDNIK:
DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA
PEČAR Janez, l. r.

OPOMBA:

Gradivo pod točko 1., 4. in 8. boste prejeli naknadno!
Gradivo pod točko 7. je objavljeno v Poročevalcu Skupščine SRS, št. 16, z dne 8/5-1985.

ZBOR ZDRUŽENEGA DELA

Na podlagi 202. člena Statuta občine Vrhnika (Ur. list SRS, št. 31/79 in 5/82) in 91. člena Poslovnika Skupščine občine Vrhnika ter sklepa Predsedstva Skupščine občine Vrhnika z dne 28/5-1985

SKLICUJEM

36. sejo ZBORA ZDRUŽENEGA DELA Skupščine občine Vrhnika.

Seja bo v ČETRTEK, 27/6-1985 ob 17. uri v prostorih Osnovne šole Ivan Cankar, Tržaška cesta 13, Vrhnika.

Za sejo predlagam naslednji

DNEVNI RED:

1. izvolitev in poročilo verifikacijske komisije
2. pregled in potrditev zapisnika 35. seje zbora z dne 30/5-1985
3. ocena stanja razmer pri pripravah na skupščinske volitve
4. analiza uresničevanja družbenega plana občine v obdobju 1981—85 z uresničevanjem investicijske politike in SIS materialne proizvodnje
5. osnutek dogovora o temeljih družbenega plana občine Vrhnika za obdobje 1986—90

6. problematika dimnikarske dejavnosti v občini
7. analiza plana obrtne dejavnosti v občini
8. poročilo o preskrbi v občini
9. predlog odloka o odškodnini zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča
10. predlog odloka o sprejemu ZN Avtomontaže v Sinji gorici
11. predlog odloka o priznavalninah udeležencev NOV
12. osnutek pravilnika o ravnanju z gradivi zaupne narave
13. predlog samoupravnega sporazuma o sodelovanju in izvajanju skupnih nalog pri načrtovanju, vzpostavljanju in delovanju informacijskih sistemov za podporo odločanja
14. volitve in imenovanja
15. odgovori na delegatska vprašanja in postavljanje novih delegatskih vprašanj

PREDSEDNIK
ZBORA ZDRUŽENEGA DELA
PLESTENJAK Dušan, l. r.

OPOMBA:

Gradivo pod točko 2., 5. in 14. boste prejeli naknadno.
Gradivo pod točko 13. je objavljeno v Poročevalcu Skupščine SRS, št. 16, z dne 8/5-1985.

ZBOR KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Na podlagi 202. člena Statuta občine Vrhnika (Ur. list SRS, št. 31/79 in 5/82) in 91. člena Poslovnika Skupščine občine Vrhnika ter sklepa Predsedstva Skupščine občine Vrhnika z dne 28/5-1985

SKLICUJEM

35. sejo ZBORA KRAJEVNIH SKUPNOSTI Skupščine občine Vrhnika.

Seja bo v ČETRTEK, 27/6-1985 ob 17. uri v prostorih Osnovne šole Ivan Cankar, Tržaška cesta 13, Vrhnika.

Za sejo predlagam naslednji

DNEVNI RED:

1. izvolitev in poročilo verifikacijske komisije
2. pregled in potrditev zapisnika 34. seje zbora z dne 30/5-1985
3. ocena stanja razmer pri pripravah na skupščinske volitve
4. analiza uresničevanja družbenega plana občine v obdobju 1981—85 z uresničevanjem investicijske politike in SIS materialne proizvodnje
5. osnutek dogovora o temeljih družbenega plana občine Vrhnika za obdobje 1986—90

6. problematika dimnikarske dejavnosti v občini
7. analiza plana obrtne dejavnosti v občini
8. poročilo o preskrbi v občini
9. predlog odloka o odškodnini zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča
10. predlog odloka o sprejemu ZN Avtomontaže v Sinji gorici
11. predlog odloka o priznavalninah udeležencev NOV
12. osnutek pravilnika o ravnanju z gradivi zaupne narave
13. predlog samoupravnega sporazuma o sodelovanju in izvajanju skupnih nalog pri načrtovanju, vzpostavljanju in delovanju informacijskih sistemov za podporo odločanja
14. volitve in imenovanja
15. odgovori na delegatska vprašanja in postavljanje novih delegatskih vprašanj

PREDSEDNIK
ZBORA KRAJEVNIH SKUPNOSTI
SKRT Andrej, l. r.

OPOMBA:

Gradivo pod točko 2., 5. in 14. boste prejeli naknadno!
Gradivo pod točko 13. je objavljeno v Poročevalcu Skupščine SRS, št. 16, z dne 8/5-1985.

OCENA STANJA v pripravah na volitve 86 in poročilo o poteku evidentiranja

Priprave na volitve v skupščine družbenopolitičnih skupnosti in skupščine SIS morajo biti v sleherni sredini sestavni del dejavnosti družbenopolitičnih organizacij, družbenih organizacij in društev in drugih organizacij. Zato morajo priprave potekati tesno povezane z razmerami v posameznih sredinah, biti morajo kontinuirane, predvsem pa se morajo odvijati na podlagi dosedanjih spoznanj in izkušenj ob pripravi delegatskih volitev prejšnjih mandatnih obdobj. Spopadamo se z znanimi gospodarskimi in družbenimi težavami. V našo zavest vse bolj prodira spoznanje, da je njihovo premagovanje tesno povezano z uresničevanjem dolgoročnega programa ekonomske stabilizacije in z nadaljnjim utrjevanjem političnega sistema. Za realizacijo teh ciljev pa moramo izbrati take kadre, ki se bodo pripravili spopasti s težavami in ki jih bodo poskušali čimbolj uspešno premagovati. Zato so priprave na volitve 86 še toliko pomembnejše.

I.

Med pomembne naloge, ki so bile opravljene v tem mandatu in sodijo v sklop priprav na volitve 86 nedvomno sodi dvakratna razprava v družbenopolitičnih organizacijah, skupščini občine in skupščinah SIS o delovanju delegatskega sistema. Posebej pomembna za nadaljnje delo pa je bila tudi razprava in ocena dela nosilcev delegatskih dolžnosti v občini ob pripravah na volitve 84, ko smo prvič sredi štiriletnega mandatnega obdobja skupščin družbenopolitičnih skupnosti in skupščin SIS volili najodgovornejše nosilce delegatskih skupščin, katerih mandat je v skladu z določili Ustave dvoleten.

Ob obravnavi delovanja delegatskega sistema je bilo izrečeno veliko kritike predvsem na račun delovanja delegacij in skupščin SIS. Omenjeni vzroki za prepočasno uveljavljanje delegatskega sistema na tem področju so predvsem v prepočasnem uveljavljanju delegatskih razmerij, povezovanju delegacij z organi upravljanja, v odsotnosti pomoči delegacijam s strani strokovnih služb v organizacijah združenega dela, v nezadostni aktivnosti družbenopolitičnih organizacij in taki njihovi programski usmerjenosti, da bi le-te postale politična osnova delegatskega sistema in delovanja delegacij. Ob razpravah je bila večkrat podana ugotovitev, da je bilo glede na velikost posameznih organizacij in skupnosti oblikovanih le preveč splošnih delegacij za delegiranje delegatov v skupščine SIS. Delegati so bili zato pri opravljanju nalog obremenjeni s problematiko v vseh skupščinah SIS. To pa pomeni večkratno sestajanje, dolge seje delegacij, kar je delegate dodatno obremenjevalo pri opravljanju delegatskih dolžnosti. Primeri so tudi obratni, da posamezniki pokrivajo področje enega ali dveh skupščin SIS ter brez oblikovanih stališč delegacije sodelujejo na sejah. V nekaterih sredinah so bile zato podane pripombe na oblikovanje velikega števila posebnih delegacij z utemeljitvijo, da so delegati razbiti in ni povezanosti z organi v posameznih sredinah. Glede na doslej oblikovana mnenja in stališča je potrebno ugotoviti, da Zakon o volitvah in delegiranju v skupščine omogoča sleherni temeljni organizaciji združenega dela in krajevni skupnosti, da se sama odloči glede števila delegatov in načina oblikovanja delegacij. Predsedstvo OK SZDL je zato v pripravah na prihodnje volitve ocenilo, da prepušča odločitve o oblikovanju delegacij posameznim sredinam, obenem pa na podlagi predloga Sveta za politični sistem predlaga oblikovanje predvsem združenih delegacij, s ciljem, da bo delovanje delegacij na tem področju boljše. Ugotovitve ob koncu prvega dela prve faze evidentiranja kažejo na to, da se je velika večina samoupravnih organizacij in skupnosti odločila, da izkoristi to možnost in oblikuje za delegacije SIS družbenih dejavnosti predvsem združene delegacije.

Prav tako pa so bile v posameznih sredinah podane pobude, da opravlja funkcijo delegacije delavski svet oziroma skupščina KS (svet KS). Tako usmeritev bi veljalo uveljaviti predvsem za delo skupščin SIS materialne proizvodnje.

Ob obravnavi delovanja delegacij za vse tri zore skupščine občine ni bilo posebnih pripomb. Bile pa so posredovane nekatere pobude in sicer, da je potrebno nadaljevati s prakso zasedanja občinske skupščine in posamezne skupščine SIS kot četrti zbor s ciljem, da se odprti problemi na posameznem področju čim širše obravnavajo in sprejmejo ustrezna stališča.

Pomembne so tudi pobude iz manjših OZD, da je potrebno bolj kot doslej uveljaviti na zboru združenega dela skupščine občine obravnavo posameznih najbolj perečih problemov TOZD, saj jih TOZD same niso v stanju razreševati. Prav v teh sredinah pa boljše povezati sodelovanje delavskih svetov in delegacij v TOZD, kakor tudi delegacij v okviru delovne organizacije.

Za nadaljnje poglobljanje delegatskih razmerij je nujno potrebno vpeljati

nove oblike dela delegatov in njihovega vključevanja v pripravo posameznih predlogov, stališč in odločitev.

Delegacije za zbor krajevnih skupnosti organizacijsko delujejo dobro, pomanjkljiva je vsebina, saj še vedno niso v vseh krajevnih skupnostih delegacije povezane z organi v KS.

Podana je bila tudi pobuda, da se zbor krajevnih skupnosti poveča za eno delegatsko mesto in sicer tako, da bi imela KS Borovnica in KS Vrhnika — Center dva delegata, ostale krajene skupnosti pa po enega delegata. To bi bilo skladno s kriteriji (število občanov, površina) pri oblikovanju števila delegatskih mest za zbor krajevnih skupnosti.

Za delo družbenopolitičnega zbora so bili dani predlogi, da bi v posameznih primerih zasedal pred ostalima zboroma in oblikoval usmeritve za sprejem na ostalih dveh zbora. Nekaj je bilo razmišljanj tudi o večjem številu izvoljenih delegatov za DPZ tako, da bi se v okviru DPO po potrebi ustrezno menjali, predvsem pa bi lahko dosegli visoko udeležbo delegatov na vseh sejah.

Pri oblikovanju konferenc delegacij bi bilo potrebno predvsem za skupščine SIS materialne proizvodnje izboljšati udeležbo na sejah konferenc in zaostri odgovornost nosilca konference delegacij zaradi ugotavljanja, izražanja in usklajevanja skupnih interesov. To funkcijo pa lahko uspešno opravlja, če je ustrezno oblikovana. Omenjeno povezovanje, predvsem učinkovitost bi morale oceniti osnovne organizacije sindikata oziroma sindikalne skupine.

Potrebno bi bilo ugotoviti ali je oblikovanje konferenc delegacij za zbor združenega dela najbolj primerno in vsebinsko učinkovito in ali bi kazalo poiskati ustreznejše oblike. Pri tem pa bi morali upoštevati, da konferenca delegacij mora omogočiti eno temeljnih zahtev delegatskega sistema, to je povezovanje temeljnih samoupravnih organizacij zaradi ugotavljanja, izražanja in usklajevanja skupnih interesov. To funkcijo pa lahko uspešno opravlja, če je ustrezno oblikovana. Omenjeno povezovanje, predvsem učinkovitost bi morale oceniti osnovne organizacije sindikata oziroma sindikalne skupine.

V zadnjih letih je bilo v okviru TOZD sprejetih nekaj statusnih sprememb kar je imelo za posledico tudi samoupravno reorganizacijo posameznih OZD. Zato moramo v okviru razprave in priprav na volitve 86 oceniti kaj to pomeni za vsebino veljavnega odloka o oblikovanju delegacij, povezovanja v konference delegacij in za nosilce konferenc. V okviru skupščine občine predvsem sekretariata in volilne komisije bi zato morali čimprej ustrezno oblikovati odlok ob upoštevanju vseh statusnih sprememb in morebitnih stališč o spremembah pri povezovanju v konference delegacij.

Pogoj je, da so delegacije v konferenci med seboj povezane z delom in drugimi interesi.

Nekaj pobud je bilo podanih tudi za delo skupščine predvsem na področju racionalizacije dela skupščine s ciljem izvajati nadaljno selekcijo vsebine ter razbremenjevati dnevne rede sej s temami, katere lahko obravnavajo pristojni organi.

Veliko razmišljanj je bilo okoli odprtih kandidatnih list. Ta možnost je bila v preteklosti premalo uporabljena. Njena širša uporaba je možna ob ustrezni izbiri kadrov, vendar pa morajo biti ustrezno opredeljene možnosti v SSA temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih. Vendar pa ob tem velja poudariti tudi razmišljanja, da odprte kandidatne liste ne bodo omogočale spreminjanje volitev v nenačelno borbo za oblast in razvijanje teženj posameznikov.

II.

S pospešenimi pripravami na volitve 86 smo pričeli ob zaključku omenjenih razprav v jeseni preteklega leta, ko smo v okviru Sveta za politični sistem pri predsedstvu OK SZDL sprejeli osnovne naloge socialistične zveze kot celote glede na njeno ustavno vlogo ter dali konkretne pobude za sprejem usmeritev v pripravah na volitve. Usmeritve je v začetku leta obravnavalo predsedstvo OK SZDL ter sprejelo rokovnik opravil in nosilce nalog, še zlasti naloge volilne komisije, sveta za politični sistem in koordinacijskega odbora za kadrovska vprašanja pri predsedstvu OK SZDL Vrhnika.

Organi, ki delujejo pri predsedstvu so se večkrat sestali tudi na skupnih sejah ter pripravili ustrezna gradiva in navodila za vodenje aktivnosti v samoupravnih organizacijah in skupnostih.

V marcu 1985 je bil organiziran posvet za predsednike osnovnih organizacij sindikata in krajevnih konferenc SZDL, predsednike koordinacijskih odborov za kadrovska vprašanja in evidentirarje, kjer so bili seznanjeni z nalogami. Ugotovitve in stališča iz predhodnih razprav pa smo upoštevali pri nadaljnjih akcijah in usmeritvah v pripravah na volitve.

V začetku junija je bil ponoven posvet vseh odgovornih v pripravah na volitve 86 kjer smo analizirali izvajanje nalog v prvi fazi priprav na volitve, kjer je bila osrednja pozornost namenjena evidentiranju čim večjega števila evidentiranih možnih kandidatov.

Na posvetih je bilo izpostavljeno predvsem naslednje:

- da sta nosilca priprav na volitve socialistična zveza in sindikat kar z ozirom na frontno vlogo ter organizacij pomeni, da neposredno odgovornost za volitve prevzemajo tudi ostale družbenopolitične organizacije, družbene organizacije in društva ter ostale samoupravne organizacije na vseh ravneh;
- da so v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela organizacije SZDL oziroma sindikata dolžne obnoviti koordinacijske odbore za kadrovska vprašanja z delegati vseh frontnih delov v posameznih sredinah;
- da je evidentiranje možnih kandidatov za delegate stalna naloga, ki pa jo je potrebno razgibati in stopnjevati aktivnosti;
- da mora število evidentiranih možnih kandidatov ustrezati številu delegatskih mest v delegacijah z upoštevanjem potreb za delegate za ustrezne samoupravne organe;
- da je potrebno v večji meri evidentirati možne kandidate za najodgovornejše družbene funkcije v občini, republiki in federaciji;
- da v delegacije za zbere uporabnikov SIS in KS praviloma ne evidentirajo občane, ki so zaposleni v izvajalskih organizacijah (zdravstvo, otroško varstvo, izobraževanje);
- da že v fazi evidentiranja pazijo na kopičenje funkcij;
- da so pobude za evidentiranje dolžne dati vse organizacije in organi ter, da je potrebno evidentiranje v zadnji fazi opraviti na masovnih sestankih;
- da je potrebno na podlagi vseh dosedanjih postopkov evidentiranja v sleherni sredini nastaviti enotno evidenco evidentiranih možnih kandidatov po možnosti od 1974 leta dalje;
- vsi nosilci aktivnosti so prejeli tudi natančen rokovnik z opredeljenimi nosilci in nalogami. V dosedanjih aktivnostih smo do sredine junija zaključili s prvo fazo evidentiranja možnih kandidatov in sicer smo zbrali prerez (zbirno poročilo) na dan 10. 6. 85 in spisek evidentiranih možnih kandidatov, ki pa še

ni v celoti obdelan, tako da imamo na razpolago informacijo in podatke o stanju konec maja.

Na podlagi podatkov iz zbirnih poročil je bilo v postopku evidentiranja do konca maja **evidentiranih 1736 možnih delegatov**, kar je za prvi del vodenja postopka evidentiranja nekoliko več kot pa v pripravah na volitve 82 v zadnjem mandatnem obdobju.

V nekaterih sredinah so s postopki evidentiranja že opravili prvo fazo postopkov in opravil za volitve 86. Tako, da imamo zbirna poročila **iz vseh 15 krajevnih skupnosti in iz 21 organizacij združenega dela**. Na podlagi podatkov lahko ocenimo, da je le **2 tretjini organizacij združenega dela** posredovalo poročila o opravljenem delu. Poročil pa niso posredovale manjše organizacije združenega dela, saj v nekaterih organizacijah niso izpeljali prve faze evidentiranja, v nekaterih pa so z ozirom na to, da nimajo ustreznih strokovnih služb v manjšem zaostanku. V nadaljnjih aktivnostih v mesecu juniju in juliju je potrebno v teh sredinah razgibati aktivnosti, da se bodo delavci lahko enakopravno vključili v aktivnosti evidentiranja, ki bodo trajale do oktobra 85.

Iz podatkov zbranih v statističnem poročilu ugotavljamo, da je za **skupščino DPS evidentiranih 505 delegatov, za skupščine SIS pa 1231 delegatov**.

Struktura evidentiranih delegatov odraža stanje v posameznih sredinah. Nekoliko manj je evidentiranih mladih. Zato bodo morale v nadaljevanju posebno aktivnost voditi **predvsem osnovne organizacije ZSMS in Občinska konferenca ZSMS tako**, da bodo v sleherni sredini evidentirali mlade delavce in občane ter jih preko svojih predstavnikov v KO za kadrovska vprašanja uspeli ustrezno vključiti v vse delegacije in ostale organe, katere bomo volili ob koncu tega leta in na skupščinskih volitvah 86.

V začetni fazi evidentiranja je bilo tudi nekoliko težav pri evidentiranju možnih kandidatov za najodgovornejše funkcije v občini, republiki in federaciji. Kljub opozorilom se število evidentiranih za te funkcije ni bistveno izboljšalo. Zato moramo v drugem delu evidentiranja možnih delegatov okrepiti aktivnost tudi na tem področju, sicer bomo imeli težko delo v predkandidacijskih, še posebej pa ob vodenju kandidacijskih postopkov.

Svet za politični sistem
pri P. OK SZDL Vrhnika

ANALIZA

uresničevanja družbenega plana občine v obdobju 1981—1985 z uresničevanjem investicijske politike in SIS materialne proizvodnje

I. UVOD

Družbeni plan občine Vrhnika sprejet za srednjeročno obdobje 1981—1985 je bil dvakrat spremenjen in dopolnjen in sicer v letu 1983 in letu 1984.

Spremembe in dopolnitve sprejete v letu 1983 so bile nujne zaradi spremenjenih materialnih razmerij v družbeni reprodukciji in bistveno spremenjenih gospodarskih razmer, ugotovimo lahko, da v naši občini spremembe takrat niso bile obsežne in so se nanašale predvsem na področje investicijske politike, izvoza, kmetijstva in družbenih dejavnosti.

Spremembe oz. dopolnitve v letu 1984 pa so se nanašale v glavnem na prostorske sestavine plana. V skladu z zakonom o varstvu kmetijskih zemljišč pred spreminjanjem namembnosti je bilo potrebno z družbenim planom opredeliti

zemljišča, trajno namenjena za kmetijsko proizvodnjo. Oceno usklajenosti družbenega plana, ki ga je Skupščina občine Vrhnika sprejela na seji 28/6-1984 je podal tudi Izvršni svet SR Slovenije.

II. OSNOVNI KAZALCI RAZVOJA

DEMOGRAFSKI RAZVOJ

Za demografska gibanja v tem srednjeročnem obdobju je značilno, da so rasti precej nižje od načrtovanih. V zadnjem, to je 1984. letu je sicer opaziti nekoliko hitrejšo rast števila prebivalcev, tako, da znaša vključno s tem letom povprečna stopnja rasti 1,3 %, še do lani pa smo ugotavljali le 1,1 %. Stanje po krajevnih skupnostih je sicer različno, vendar so višje rasti od načrtovanih še vedno opaziti predvsem v koridorju proti Ljubljani.

PREGLED DEMOGRAFSKIH GIBANJ PO KRAJEVNIH SKUPNOSTIH:

KRAJEVNA SKUPNOST	1981		1982		1983		1984		Povp. stop. rasti 84/80
	plan	real.	plan	real.	plan	real.	plan	real.	
Bevke	579	584	583	602	588	599	593	619	2,0
Blatna Brezovica	308	305	321	299	324	312	327	318	0,2
Borovnica	3.462	3.461	3.791	3.508	3.863	3.575	3.936	3.637	-0,1
Dragomer - Lukovica	1.463	1.425	1.441	1.551	1.471	1.582	1.498	1.609	4,1
Drenov grič - Lesno brdo	765	752	791	755	806	754	822	764	0,1
Log	938	934	942	981	960	1.011	979	1.042	3,6
Podlipa-Smrečje	472	478	488	489	491	498	494	514	1,6
Sinja gorica	386	394	388	416	393	419	398	429	3,1
Stara Vrhnika	580	580	581	575	587	574	594	577	0,3
Ligojna	405	428	463	406	471	418	479	447	-
Verd	1.603	1.513	1.575	1.625	1.601	1.637	1.638	1.654	2,2
Vrhnika	6.361	6.267	6.643	6.392	6.809	6.522	6.979	6.651	1,4
Zaplana	221	232	229	222	231	221	233	212	-1,5
SKUPAJ OBČINA	17.543	17.466	18.236	17.821	18.600	18.121	18.970	18.473	1,3

ZAPOSLOVANJE

Spremembe in dopolnitve družbenega plana, ki so bile sprejete v letu 1982 zaradi spremenjenih planskih aktov posameznih nosilcev planiranja in spremenjenih pogojev gospodarjenja predvidevajo stopnjo rasti zaposlovanja v občini Vrhnika na 1,4 %. Ta stopnja je bila v obdobju od leta 1980 do leta 1984, uresničena (stopnja rasti 1,8), vendar tu ni vključeno zaposlovanje v trgovini, gostinstvu, zasebni obrti in kmetijstvu.

V gospodarstvu občine Vrhnika je bilo konec leta 1984 3924 zaposlenih po stanju konec meseca, letni porast zaposlovanja na leto 1980 je znašal 1,4 %. Višjo rast izkazuje področje industrije, sicer 1,9 %, kar je tudi posledica dokončanja novih investicij. Tudi v prvem kvartalu leta 1985 se ta rast nadaljuje in kaže ob 3.984, porast zaposlenih za 1,5 %.

Visoke stopnje rasti zaposlovanja v IUUV — TOZD Usnjarna (v letu 1983/84) in proizvodnih TOZD DOLIKO Vrhnika so bile dosežene med drugim tudi zaradi zaključenih investicijskih vlaganj in predstavljajo glavnino novozaposlenih delavcev. Poleg teh so višje stopnje rasti zaposlovanja zabeležene še v Kmetijski zadrugi, TOZD Pekarni in GG — TOZD Gozdarstvu.

Zmanjšanje zaposlovanja ni bilo planirano pri nobeni organizaciji združenega dela, vendar je vrsta organizacij združenega dela, ki so zmanjšale število zaposlenih glede na stanje leta 1980. Res je, da je v določenih primerih to zaradi splošnih težav opravičeno, vendar bodo le obstoječa delovna mesta lahko zagotavljala več novih delovnih mest. Padanje števila zaposlenih v proizvodnih organizacijah združenega dela ni pozitivno razen, če gre za posodobitev tehnologije ali odpravo težjih opravil, vendar bi morale tudi te organizacije v končni fazi odpirati nova delovna mesta na višjih izobrazbenih nivojih.

Na področju družbenih dejavnosti je bilo konec leta 1984 zaposlenih po stanju konec meseca 563 delavcev, kar predstavlja letno stopnjo rasti 5,1 %, planirana pa je 8,2 %. Pretežni vpliv na visoko stopnjo ima področje izobraževanja, tako osnovne šole, kakor tudi glasbena šola. Tudi Vzgojno varstveni zavod, ki je planiral stopnjo 9,4 % in Dom upokoencev 14,8 % se tem stanjem približujeta. Z dokončanjem prizidka k Domu upokoencev bo zaradi širitve dejavnosti, zaposlovanje vplivalo na porast števila zaposlenih na tem področju.

Gibanje števila zaposlenih po OZD pa je naslednje:

ZAPOSLENI - STANJE KONEC MESECA - NEGOSPODARSTVO

O Z D	L e t o						v %	
	1980	1981	1982	1983	1984	1.-3. 1985	IND	Stopnja rasti 80:84
	1	2	3	4	5	6	7=5:1	8
OŠ Borovnica	31	38	42	42	49	46	158,1	12,1
OŠ Ivan Cankar	123	118	102	101	104	108	84,6	-4,1
OŠ Log - Dragomer	-	50	52	55	58	58	116,0	5,1
Glasbena šola	13	14	17	17	17	12	130,8	6,9
Cankarjeva knjižnica	6	7	7	7	7	6	116,7	3,9
NZD - DSSS	23	21	21	21	22	24	95,7	-1,1
NZD - TOZD Zdravstvo	68	69	70	74	75	74	110,3	2,5
Vzgojno varstvena organizacija	79	89	91	95	96	96	121,5	5,0
Dom upokoencev	36	36	37	39	41	49	113,9	3,3
Samoupravna stan.skupnost - DS	9	9	9	9	9	9	-	-
Strokovne službe SIS	16	22	17	16	27	28	108,0	1,9
SO Vrhnika	55	56	56	58	58	58	105,5	1,3
Kmetijska zemljiška skupnost	2	2	2	1	2	2	100,0	-
Center za socialno delo	-	-	6	7	7	8	-	-
SKUPAJ NEGOSPODARSTVO	461	531	529	542	563	569	122,1	5,1
GOSPODARSTVO	3.712	3.695	3.700	3.817	3.924	3.984	105,7	1,4
S K U P A J	4.173	4.226	4.229	4.359	4.487	4.553	107,5	1,8

ZAPOSLjeni - STANJE KONEC MESECA - GOSPODARSTVO

O Z D	L e t o						IND	Stopnja rasti 80:84 v %
	1980	1981	1982	1983	1984	1.-3. 1985		
	1	2	3	4	5	6	7=5:1	8
TOZD Kovinarska	202	206	203	205	208	215	103,0	0,7
Iskra - TOZD Antene	161	153	156	163	165	176	102,5	0,6
Obrtnik Borovnica	30	30	28	30	30	30	100,0	-
Donit - TOZD Fenolit Borovnica	256	259	263	262	275	284	107,4	1,8
IUV - TOZD Opekarna	69	65	67	59	44	36	63,8	-10,6
LIKO - TOZD DPrimarna predelava Verd	185	177	181	200	201	200	108,7	2,1
LIKO - TOZD Tovarna stolov Verd	349	347	355	384	389	409	111,5	2,7
LIKO - TOZD Tovarna vrat	210	204	201	210	210	210	100,0	-
LIKO - DSSS	92	82	82	89	86	85	93,5	-1,7
IUV - TOZD Usnjarna	1.025	1.027	1.052	1.081	1.178	1.190	114,9	3,5
IUV - DSSS	135	134	134	132	131	138	97,0	-0,7
ŽITO - TOZD Pekarna	62	76	70	73	79	80	127,4	6,2
INDUSTRIJA SKUPAJ	2.776	2.760	2.792	2.888	2.996	3.053	107,9	1,9
Kmetijska zadruga	98	109	113	118	115	116	117,3	4,1
GG - TOZD Gozdarstvo	39	39	48	47	44	43	112,8	3,1
GG - Temeljna organizac. kooperantov	12	12	12	12	11	12	91,7	-2,4
SGP - TOZD Igrad	266	254	215	216	221	220	83,1	-4,5
Obrtni center	32	34	33	31	32	30	100,0	-
TOZD PTT	92	91	94	97	98	97	106,5	1,6
TOZD Blagovni promet	92	91	88	92	89	89	96,7	-0,8
TOZD Hotel Mantova	51	52	50	52	46	45	90,2	-2,5
Avtomerkur - TOZD Servis	33	34	33	34	37	39	112,1	2,9
LIKO - TOZD Servisi-energetika	104	105	109	120	120	126	115,4	3,6
Komunalno podjetje	95	91	90	88	91	93	95,8	-1,1
Zavod za načrtovanje	22	23	23	22	22	21	100,0	-
S K U P A J	3.712	3.695	3.700	3.817	3.924	3.984	105,7	1,4

INVESTICIJSKA VLAGANJA

Zaostreni pogoji gospodarjenja in zmanjšanje obsega sredstev za investicijska vlaganja so narekovala realnejše načrtovanje investicij že pri pripravi planskih dokumentov za to srednjeročno obdobje. Tako lahko tudi ugotovimo, da je investicijska izgradnja v letih 1981—1985 potekala v skladu z načrtanimi cilji, saj kaže da bo plan investicij realiziran z 93,1 % glede na predračunske vrednosti.

Avtomontaža — TOZD Kovinarska: Podaljšek proizvodne hale planiran v letu 1981 in dokončan v letu 1982 v vrednosti 19.111 tisoč din je med drugim tudi omogočil, da se lahko realizira zahteven program namenske proizvodnje. Z dokončanjem podaljška proizvodne hale ni prostorsko zagotovljena zaokroženost tehnološkega procesa. Ekonomičnejši pristop pri organizaciji proizvodnje bo dosežen šele z izgradnjo nove proizvodne hale v predračunski vrednosti 135.450 tisoč dinarjev. Izgradnja je pričeta v letu 1984 in sicer bo 68,6 % gradbenih del, ostala oprema in druga dela. Predvideno dokončanje v letu 1985.

Iskra — TOZD Antene: Planirana izgradnja novega poslovnega prostora in adaptacije jedilnice v letih 1982—1983 še ni realizirana. Pričetek je bil v letu 1984 ob predračunski vrednosti 44.913 tisoč dinarjev. Z dograditvijo tega objekta bo možen prehod v tehnološko proizvodnjo antenskega programa, končana pa bo v letu 1985.

Donit — TOZD Fenolit: Nov obrat termoizolacijskih smol (V-100) planiran za leto 1982 je bil končan v letu 1983. Vrednost objekta znaša 92.471 tisoč dinarjev. Zamik pri dokončanju del je bil zaradi nepravčasno odobrenih sredstev pri LB — Gospodarski banki, nedobavljane opreme, zaradi česar so mudila tudi montažna dela. Ta investicija je povečala proizvodnjo za cca 4.500 ton letno že z letom 1984.

Rekonstrukcija — sanacija obrata smol v planiranem znesku 150.000 tisoč din se je izvajala v letih 1982 in 1983. Ta investicija bo zagotovila varnejše delo, ureditev napajanja z energijo in vodenja samega tehnološkega postopka. V začetku leta 1984 je bila ta investicija zaključena.

Investicija prenove obrata duroplastov (bakelit — fenoli) planirana v znesku 94.000 tisoč din v tem srednjeročnem obdobju najbrž ne bo dokončana.

Trenutno potekajo investicijska dela na dveh objektih in sicer izgradnja obrata za proizvodnjo fenolnih in drugih specialnih smol v predračunski vrednosti 80.050 tisoč din in izgradnja skladišča luga in odpadnih destilatov v predračunski vrednosti 34.679 tisoč din. Oba objekta bosta služila intenziviranju same proizvodnje, kakor tudi tehnološki intenzivnosti novih proizvodenj. Prva investicija je pričeta že leta 1983, druga leta 1984, predvideno pa je, da bosta obe zaključeni v letu 1985.

DOLIKO Vrhnik: Investicija izgradnje je II. faze tovarne stolov, modernizacija in povečanje proizvodnje masivnega pohištva v predračunski vrednosti

255.538 tisoč din je končana. Pričetek obratovanja je bil v septembru 1983 in je rezultat vlaganj treh TOZD na lokaciji Verd primarne predelave, Servis-energetika in Tovarne stolov. investicija bo omogočala povečanje izvoza, kar že vpliva tudi na finančni rezultat.

Investicija TOZD Servis-Energetika v proizvodnjo računalniških sklopov v predračunski vrednosti 109.700 tisoč dinarjev ni bila realizirana v načrtovanem obsegu. V dogovorjeni obliki proizvodnje računalniške opreme v SR Sloveniji ima LIKO proizvodnjo večjih diskovnih enot. V ta namen so bili adaptirani prostori in nabavljena oprema v vrednosti cca 10.000 tisoč dinarjev.

Investicija TOZD Servis-energetika v opremo lesno obdelovalnih strojev v predračunski vrednosti 3.000 tisoč dinarjev je v letu 1983 realizirana in sicer v višini 15.000 tisoč dinarjev. Oprema je vključena v obstoječe delavnice. Trenutno je v izgradnji prizidek v predračunski vrednosti 30.800 tisoč din, ki bo v letu 1985 tudi dokončan.

Investicija TOZD Blagovni promet v razširitev trgovske mreže, planirana v višini 50.000 tisoč dinarjev poteka v skladu s planom. Dokončano je že prodajno skladišče na Vrhniku, v Boleču in Beogradu ter prodajni salon na Vrhniku. Sedaj tečejo priprave za prodajo na področju Reke, kjer je vloženo že 18.000 tisoč din za odkup zemljišč in pripravo dokumentacije, območje Sinja in Prištine je v obdelavi.

Investicija TOZD Primarne predelave v izgradnjo lupilnice ob sovlaganju gozdarjev še ni realizirana. Vlaganje v lupilnico je preloženo zaradi preusmeritve iz uvožene opreme na domačega proizvajalca. Tehnična dokumentacija je pripravljena, predračunska vrednost znaša 50.000 tisoč din.

Investicija TOZD Tovarne vrat v proizvodnjo vrat in dograditev skladiščnih prostorov in postavitve linije za dolžinsko spajanje, v predračunski vrednosti 46.373 tisoč din je pričeta in bo predvidoma končana v letu 1985. Čeprav domačih proizvajalcev opreme ni, so težave z uvozom opreme, kar ovira zaključek investicije in aktiviranja le-te.

Investicija TOZD Tovarne stolov v nakup računalniške opreme v predračunski vrednosti 27.000 din je realizirana.

Poleg teh planiranih investicij je zgrajen most preko Lubijske, ki naj bi rešil problem notranjega transporta na lokaciji Verd z znižanjem stroškov in povečanjem varnosti tega. V pripravah srednjeročnega plana je bila ta investicija predvidena v sklopu izgradnje II. faze Tovarne stolov, kar je bilo nato izpuščeno.

Poleg naštetih investicij so bila izvršena sovlaganja v surovinsko oskrbo, kar je nujno za nemoteno dobavo surovin. V ta nam je bilo vloženo že 84.000 tisoč din, predvidevajo pa se še nadaljna vlaganja.

ŽG — KAMNOLOM VERD

Investicija v I. fazo drobilnice in separacije ter odprševanje v vrednosti 128.416 din ne teče po planu. Izvedena so le pripravljala dela, medtem, ko je sama investicija razdeljena v dva dela.

Prvi del obsega izgradnjo vsipnega bunkerja, rešetke za izdvajanje jalovine, primarni drobilnik, transporterji za jalovino in frakcije 0-63 ter povezavo starega dela z novim, in bo dokončan v tem srednjeročnem obdobju.

IUV — TOZD Usnjarna

Investicija v nov obrat »Konfekcija usnja«, je bila v pričetku maja 1982. Zaradi manjših težav pri uvozu opreme je investicija zaključena v decembru 1983. Dejanska vrednost tega objekta je 203.457 tisoč din.

Razen uvozne opreme je investicija zgrajena iz lastnih sredstev. Proizvodnja v teh prostorih že teče ob manjših začetnih težavah. Obrat konfekcije usnja omogoča višjo stopnjo dodelave usnjenih izdelkov in nadaljnji prodor na tuja tržišča.

Investicija v skladišče kemikalij je v teku. Pričetek je bil v letu 1984, dokončanje pa bo v letu 1985 s predračunsko vrednostjo 73.615 tisoč dinarjev, ki so zagotovljena iz lastnih sredstev.

Z izgradnjo skladišča bo racionalizirano skladiščenje kemikalij (večinoma zelo dragih in uvoženih) in pomožnih materialov. S preselitvijo v nove prostore bo sproščeno 610 kv. m sedanjih površin za potrebe proizvodnje.

Razširitev gostinskega obrata na Ulovki je bila pričeta v septembru 1982 in končana v letu 1983. Predračunska vrednost 20.000 tisoč din ni presežena ob tem, da je 7.300 tisoč din, ki so bila vložena v celoti lastna.

Planirana investicija v zamenjavo iztrošenih naprav in modernizacija ter plinifikacija kotlovnice bo prenešana v naslednje srednjeročno obdobje.

Poleg navedenih investicij TOZD Usnjarna je izvedla še nadzidavo in adaptacijo tehnične priprave proizvodnje s čimer je pridobila 412 kv. m dodatnih površin. To omogoča kvalitetnejšo predpripravo dela, boljše varovanje poslovnih in tehnoloških izvedb, proizvodnjo manjših modnih in ostalih zahtevnih vzorčnih naročil.

Predračunska vrednost znaša 26.294 tisoč din, sredstva so bila zagotovljena iz lastnih virov, investicija je bila končana v IV. kvartalu 1984. leta.

Investicija v črpališče termalne vode — Furlanove toplice bo omogočila izrabo obnovljenega toplotnega vira za potrebe proizvodnje. Planiranih 6.320 tisoč dinarjev lastnih sredstev bo dala prihranek 671 ton mazuta letno. Zaključek investicije v letu 1984.

PAP — Ljubljana — obrat Vrhnik

Planirana investicija v adaptacijo delovnih prostorov in spremembe tehnologije je realizirana v letu 1981 v znesku 13.500 tisoč din. Ta investicija je izboljšala delovne pogoje v novoorganizirani poslovni enoti (prej Sava — TOZD Ročna konfekcija) tudi s pomočjo sklada skupnih rezerv občine Vrhnik.

ŽITO — TOZD Pekarna

Rekonstrukcija pekarnice je bila izvedena v letih 1982 in 1983 v predračunski vrednosti 31.342 tisoč dinarjev. Poleg povečanja kapacitet je ta investicija omogočila selitev slaščičarne, ureditev opreme in skladiščnih prostorov.

Droga — obrat Jelka Vrhnik

Planirana izgradnja novega obrata na Vrhnik v predračunski vrednosti 45.000 tisoč dinarjev po zadnjih informacijah v tem srednjeročnem obdobju ne bo realizirana. Vzrok je v neizpolnjevanju zahtevanih prioritet investicijske gradnje in finančnih možnosti v okviru TOZD in DO.

Mercator — TOZD Hotel Mantova

Izgradnja novega hotela v planirani predračunski vrednosti 50.000 tisoč din ne bo realizirana v tem srednjeročnem obdobju.

Kmetijska zadruga

Planirana izgradnja samopostrežne trgovine v Dragomeru v predračunski vrednosti 16.140 tisoč din je realizirana že v letu 1981. S tem je zagotovljena preskrba tega območja z živili in artikli široke potrošnje.

Avtomerur — TOZD Servis

Adaptacija delovnih prostorov planirana v letu 1983 v znesku 10.870 tisoč din je bila tudi realizirana.

Komunalno podjetje

Planirana investicija izgradnje stranskih obratov v predračunski vrednosti 17.200 tisoč dinarjev je spremenjena v izgradnjo dispečerskega centra in stranskih obratov. Končanje objekta in celotna selitev Komunalnega podjetja na novo lokacijo je predvideno v letu 1985.

SGP Grosuplje — TOZD Igrad

Planirana so bila letna vlaganja lastnih sredstev v obrate, kot so žaga, peskopkop itd. Predračunska vrednost planiranih vlaganj je znašala 69.950 tisoč din za celotno srednjeročno obdobje.

PODROČJE DRUŽBENIH DEJAVNOSTI

Na področju družbenih dejavnosti so bile v obdobju 1981—1985 izvršene naslednje investicije:

- prizidek k osnovni šoli Borovnica, ki je bil sicer pričeta že v prejšnjem srednjeročnem obdobju, je bil dokončan in dan v uporabo leta 1981;
- osnovna šola Log — Dragomer I. faza je bila dograjena in dana v uporabo leta 1981;
- adaptacija stare šole na Logu za potrebe otroškega varstva je bila izvedena v letu 1983;
- adaptacija vrtca na Vrhnik, Tržaška c. 14 je bila izvedena v letu 1982;
- gradnja prizidka k Domu upokoencev je bila končana v letu 1984;
- Kulturna skupnost je sodelovala pri vzdrževanju Cankarjevega doma in Cankarjeve knjižnice, sofinancirala obnovo kino dvorane v Borovnici ter kulturnega doma v KS Drenov grič — Lesno brdo;
- Telesno kulturna skupnost je sofinancirala obnovo ali ureditev športnih objektov v KS Borovnica, Vrhnik, Blatna Brezovica, Drenov grič — Lesno brdo, Log in sofinancirala gradnjo osnovne šole Log — Dragomer.

Od investicij predvidenih v tem srednjeročnem obdobju pa so ostale neizvršene naslednje:

- gradnja otroškega vrtca na Vrhnik in v Borovnici ter povečanje kapacitet kuhinje in kotlovnice na Vrhnik,
- nadzidava zdravstvenega doma,
- v okviru Kulturne skupnosti pa obnova oz. vzdrževanje objektov v več krajevnih skupnostih (Ligojna, Stara Vrhnik, Log, Verd, Bevke, Blatna Brezovica, Podlipa),
- pri Telesno kulturni skupnosti pa objekti v KS Bevke, Verd, Stara Vrhnik, Ligojna in Podlipa.

Vzroki za to, da precej investicij s področja družbenih dejavnosti v tem srednjeročnem obdobju ne bo realiziranih so predvsem v zmanjševanju deleža sredstev za skupno porabo in tako nujnega prilagajanja programov SIS v višini razpoložljivih sredstev.

Ob pripravi srednjeročnih planov za obdobje 1986—1990 bo nujno ponovno preveriti možnosti in potrebe po gradnji teh objektov.

DOHODEK IN NJEGOVA DELITEV

Nominalne rasti celotnega prihodka, porabljenih sredstev in doseženega dohodka kažejo različne letne rasti tako, da se je strukturno razmerje leta 1980 spremenilo za 1,6 strukturne točke v korist porabljenih sredstev v letu 1984. Tudi podatek za I. kvartal 1985 kaže, da se bo ta trend še nadaljeval.

Skupna poraba iz dohodka se je dvignila v letu 1981 in sicer od 4,66 strukturnih točk na 8,20 zaradi spremembe obračuna prispevkov za zdravstveno varstvo (prej iz čistega dohodka). V naslednjih letih pa je delež padal in je leta 1984 znašal 6,2 strukturne točke.

Splošna poraba v strukturi dohodka prav tako pada in sicer od 0,9 strukturne točke v letu 1980, zaradi spremembe obračuna prispevkov za zdravstveno varstvo (prej iz čistega dohodka). V naslednjih letih pa je delež padal in je leta 1984 znašal 6,2 strukturne točke.

Splošna poraba v strukturi dohodka prav tako pada in sicer od 0,9 strukturne točke v letu 1980, na 0,5 strukturne točke v letu 1984. Nekoliko višji deleži, tako skupne porabe, kot tudi splošne porabe v dohodku v I. kvartalu leta 1985 so trenutni in se kasneje približajo prikazanim trendom.

Del dohodka za delovne skupnosti v strukturi dohodka prav tako pada od 6,16 strukturne točke v letu 1980 do 4,2 strukturne točke v letu 1984.

Druge obveznosti iz dohodka so od leta 1980, ko so znašale 12,05 strukturne točke ostale na približno enaki višini do leta 1983 in se povečale v letu 1984 na 14,9 strukturne točke.

Delitvena razmerja čistega dohodka so v tem srednjeročnem obdobju urejana z Dogovorom o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka, ki naj bi v osnovi približal delitev sredstev za osebne dohodke vložnemu delu ter zagotavljal, da so sredstva za razširitev materialne osnove dela rasla hitreje od rasti čistega dohodka oz. naj bi se delež akumulacije v dohodku ne zmanjševal.

Gibanja delitve čistega dohodka za osebne dohodke niso primerljiva s planom zaradi sprememb prispevkov za zdravstveno varstvo v letu 1981. Močni padci deleža čistega dohodka za bruto osebne dohodke v strukturi čistega dohodka ne kažejo prave slike. Bolj točno primerjavo kaže del čistega dohodka za neto osebne dohodke, ki je tudi v padanju od 43,2 strukturne točke v letu 1980 do 30,1 strukturne točke v letu 1984. Ponoven dvig v letu 1985 je pričakovani glede na usmeritve Dogovora o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka v letu 1985.

Tudi del čistega dohodka za skupno porabo je močno padel in sicer od 13,9 strukturne točke leta 1980 do 8,3 strukturne točke v letu 1984.

Logična posledica teh gibanj je, da se je del čistega dohodka za akumulacijo povečal od 25,8 strukturne točke v letu 1980 na 50,6 strukturne točke v letu 1984 in ima še naprej trend rasti. To vpliva tudi na sorazmerno povečanje sredstev za reprodukcijo.

Prikazana globalna gibanja dohodka in njegove delitve zamegljujejo mnogo izrazitejša odstopanja, ki so prisotna po posameznih področjih dejavnosti in seveda po posameznih organizacijah združenega dela. Ta gibanja Izvršni svet

SO Vrhniko tekoče spremlja ob obravnavi posameznih periodičnih in zaključnih računih organizacij združenega dela.

Izguba v višini 9.532 tisoč dinarjev v letu 1980 se je povečala v letu 1982 na 25.240 tisoč din, medtem ko v letu 1981 ni nobena OZD izkazovala izgubo. Leta 1983 je znašala izguba 33.577 tisoč din in se povečala na 40.035 tisoč din v letu 1984. Ob koncu leta 1984 je izgubo izkazovala le IUUV — TOZD Opekarna in sicer zaradi ustavitve proizvodnje s 24. 2. 1984. V letu 1984 pa v I. kvartalu izkazuje izgubo pet OZD (Iskra — TOZD Antene, IUUV — TOZD Opekarna, Žito — TOZD Pekarna, SGP — TOZD Igrad in Komunalno podjetje). Skupni znesek izgube znaša 68.356 tisoč din kar dodatno potrjuje velike razlike med posameznimi organizacijami združenega dela, tako v samem poslovanju kakor tudi v pogojih poslovanja.

Izvršni svet vodi aktivnosti, da se v vseh teh organizacijah združenega dela temeljito analizirajo vzroki in poiščejo možnosti za sanacijo težav.

Opisana globalna gibanja pa so prikazana v naslednji tabeli:

	S t r u k t u r a v %					
	1980	1981	1982	1983	1984	1.-3.85
1. CELOTNI PRIHODEK	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
2. PORABLJENA SREDSTVA	69,1	70,1	69,7	70,0	70,7	72,9
3. AMORTIZACIJA PO MIN. STOPNJI	2,3	2,1	3,4	3,1	2,1	2,5
4. DOHODEK	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Skupna poraba	4,66	8,2	8,3	6,5	6,2	9,6
Splošna poraba	0,9	0,7	0,8	0,6	0,5	0,9
Del doh. za DS	6,16	6,19	6,13	5,3	4,2	4,3
Druge obveznosti	12,05	11,4	12,2	12,2	14,9	8,0
Skupaj obveznosti	24,2	26,5	27,4	24,6	25,6	21,0
5. ČISTI DOHODEK						
Del ČD za BOD	61,2	58,4	61,9	48,2	41,4	43,7
Del ČD za neto OD	43,2	41,5	44,6	34,9	30,1	32,4
Del ČD za skup.por.	13,9	8,5	7,9	7,2	8,3	4,4
Del ČD-razlika BOD-NOD	17,9	16,9	17,0	13,2	11,3	11,3
Del ČD za akumulac.	25,8	33,0	31,2	45,3	50,6	55,0
Rezervni sklad	3,2	3,2	3,2	4,9	5,0	4,7
Sred.za razšir.mat. osnove dela	26,5	33,5	31,6	45,6	51,0	55,0
Sred.za reprodukc.	36,7	43,2	46,9	59,1	60,8	66,6

Plani doseganja dohodka in njegove delitve so bili postavljeni v planskih cenah leta 1980 in kažejo tako že realne rasti. Spremljanje realnih rasti po posameznih organizacijah združenega dela je zelo težavno zaradi neenotnih pogojev gospodarjenja in tudi cenovne politike.

Korekcijski faktorji znašajo:

za leto 1981 — 138,11
za leto 1982 — 127,35
za leto 1983 — 161,36
za leto 1984 — 166,62
(1.—3.) 1985 — 176,91

realne rasti dohodka:

80—81 znaša —0,37
81—82 znaša —3,81
82—83 znaša 1,01
83—84 znaša 7,38
(1.—3.)85 znaša —1,65

Padanje realnih rasti dohodka do leta 1982 je presenetljivo, saj srednjeročni plan ni predvideval negativnih rasti. Ponoven vzpon v letu 1983 in letu 1984 kaže, da se rasti že približujejo planirani povprečni stopnji 5,2 % ob tem, da se do konca tega srednjeročnega obdobja pričakuje tudi že vpliv zaključnih inve-

sticij oziroma modernizacij posameznih proizvodenj. Na povečanje realnih rasti nedvomno vpliva tudi porast zaposlenih v letu 1983 za 3,1 % in v letu 1984 za 5,3 %.

Ocena gibanj delitve dohodka v letu 1985

Predvideno 3,5 % realno rast družbenega proizvoda v občini naj bi zagotovila 55 % rast dohodka. Delitvena razmerja naj bi v letu 1985 zagotovila ohranitev deleža akumulacije v dohodku leta 1984. Sredstva za osebno, skupno in splošno porabo naj bi rasla v globalu do 90 % rasti celotne nominalne rasti dohodka. Rast sredstev za osebne dohodke in skupno porabo v OZD pa bo odvisna od pozitivnih kazalnikov gospodarjenja.

Dosežena gibanja v letošnjih prvih treh mesecih kažejo, da se nominalno vsi tokovi odvijajo na znatno višji ravni še posebno cene, tako, da so po letu 1983 in 1984 ponovno v I. kvartalu 1985 zabeležene negativne realne rasti dohodka. Globalna delitvena razmerja v I. kvartalu 1985 kažejo, da se delež akumulacije v dohodku povečuje, rast razporejenih sredstev za osebne dohodke pa je nekoliko nad dogovorjenimi, kar bo Izvršni svet SO Vrhnika tekoče spremljal.

EKONOMSKI ODNOSI S TUJINO

V občini je značilna visoka izvozna usmeritev ter dejstvo, da močnejši izvozniki dosegajo istočasno tudi dobre finančne rezultate. Pravilnost izvozne usmeritve je tako potrjena.

Prihodki na tujem trgu so v strukturi celotnega prihodka predstavljali leta 1980 22,8 %, leta 1983 26,1 % in leta 1984 20,6 %. Manjši padec v letu 1984 je posledica uvajanja nove konfekcije v IUUV ter nedoseganje planiranih izvoznih usmeritev v ostalih manjših OZD. Global izvoza še naprej predstavlja OZD IUUV — TOZD Usnjarna in DO LIKO Vrhnika, saj v strukturi konvertibilnega izvoza leta 1984 dosegata (61,2 % in 35,7 %), skupaj 96,8 % vsega izvoza na nivoju občine. Z vidika neto deviznega efekta pa močno vodi DO LIKO oziroma zaradi specifičnosti proizvodnje še posebno v letu 1984 rešuje neto devizno bilanco občine.

Spremljanje izvoza v tem srednjeročnem obdobju do vključno I. kvartala 1985 kaže, da so planirane realne rasti dosegle vse OZD, razen Kmetijske zadruge in Avtomontaže TOZD Kovinarska. Tudi globalna planirana rast 7,1 % je tako dosežena, saj znaša dejanska 7,8 % na področju konvertibilne in 5,6 % vključno s klirinškim izvozom, kar še dodatno potrjuje pozitivne usmeritve, tako srednjeročnih, kot letnih resolucijskih usmeritev. Na večje preseganje izvoza vpliva manjši izvoz IUUV — TOZD Usnjarna v letu 1984, vendar se pričakuje ponoven porast v letu 1985.

Povsem drugačna gibanja od planiranih beležijo OZD na področju uvoza. Manjše OZD, kot so Avtomontaža TOZD Kovinarska, Kmetijska zadruga, Iskra — TOZD Antene in Donit — TOZD Fenolit so v okviru planiranih gibanj oziroma celo zmanjšali uvoz medtem, ko sta IUUV — TOZD Usnjarna in DO LIKO Vrhnika nekajkrat prekoračili planirano rast uvoza. Logična posledica je, da je dosežena globalna povprečna rast uvoza s konvertibilnega področja 31,4 %, planirana pa je bila 4,7 %. Velik razkorak oziroma večji uvoz od planiranega znižuje tudi neto devizno pokritje posameznih OZD in občine kot celote. Planirano pokritje za celotno srednjeročno obdobje 164 % in verjetno ne bo doseženo niti konec leta 1985.

Od 194,8 % neto deviznega pokritja konvertibilnega področja v letu 1981 se to zmanjšuje na 49,7 % v letu 1982, 161,4 % v letu 1983 in 107,8 % v letu 1984. Globalno neto devizno pokritje uvoza z izvozom je za občino Vrhnika za leta 1981 do leta 1984 znašalo 42,3 %.

Vzroki odstopanj so v dejstvu, da se manjše organizacije združenega dela premalo vključujejo v izvoz, vse večja odvisnost od uvoza (tudi z nabavo opreme), premajhna ekonomska motiviranost izvoznikov in ostalo vpliva na izvozna in uvozna gibanja občine Vrhnika, kakor so prikazana v tabelah.

Ob vsem tem je važno dejstvo, da je gospodarstvo občine Vrhnika in v tem še posebno IUUV — TOZD Usnjarna in DO LIKO zelo visoko izvozno usmerjeno.

1 \$ = 185,70

v 000 din

O Z D	IZVOZ - KONVERTIBILA					IND	Real. stopnja rasti 81-84
	1981	1982	1983	1984	1.-3.1985		
1	2	3	4	5	6	7=5:2	8
Avtomerkur - TOZD Servis	-	-	-	-	-	-	-
IUV - Neopredeljeno	8.352	30.307	27.795	8.029	-	-	-
3. IUV - TOZD Usnjarna	2.979.722	3.242.779	4.153.108	3.646.978	562.499	-	-
4. IUV - TOZD Opekarna	-	-	-	-	-	-	-
IUV - SKUPAJ - občina	2.988.074	3.273.086	4.180.903	3.655.007	562.499	122,3	6,9
LIKO - neopredeljeno	103.026	43.942	107.779	102.989	5.404	-	-
LIKO - DSSS	-	-	-	-	-	-	-
LIKO - TOZD Servisi-energetika	-	-	-	-	-	-	-
LIKO - TOZD Tovarna vrat	76.064	77.839	128.437	171.484	22.380	-	-
LIKO - TOZD Primarna predelava	6.933	41.088	55.807	52.023	10.757	-	-
LIKO - TOZD Tovarna stolov	1.520.844	1.477.499	1.705.794	1.801.321	422.607	-	-
LIKO - TOZD Blagovni promet	-	-	-	-	-	-	-
LIKO - SKUPAJ	1.706.867	1.640.368	1.997.817	2.127.817	461.148	124,7	7,6
Komunalno podjetje	-	-	-	-	-	-	-
Donit - TOZD Fenolit	31.383	100.143	84.089	104.990	19.279	-	-
Iskra - TOZD Antene	1.626	36.381	33.210	54.500	6.894	-	-
Avtomontaža - TOZD Kovinarska	-	95.500	4.150	-	-	-	-
Žito - TOZD Pekarna	-	-	-	-	-	-	-
Kmetijska zadruga	22.860	18.045	17.546	16.468	2.325	-	-
ZG - Kamnolom Verd	-	-	-	-	-	-	-
GG - TOZD Gozdarstvo	-	-	-	-	-	-	-
GOSPODARSTVO - KONVERTIBILA	4.750.812	5.163.518	6.317.715	5.958.782	1.052.146	125,4	7,8
- KLIRING	519.945	63.409	243.932	250.499	-	48,2	-
S K U P A J	5.270.757	5.226.927	6.561.647	6.209.281	-	117,8	5,6

1 \$ = 185,70

v 000 din

O Z D	UVOZ - KONVERTIBILA					IND	Real. stopnja rasti 81-84
	1981	1982	1983	1984	1.-3.1985		
1	2	3	4	5	6	7=5:2	8
Avtomerkur - TOZD Servis	900	612	-	-	-	-	-
IUV - neopredeljeno	136.369	142.708	93.481	90.826	21.343	-	-
IUV - TOZD Usnjarna	1.788.446	2.664.603	3.560.655	4.337.712	741.971	-	-
IUV - TOZD Opekarna	70	-	-	-	-	-	-
IUV - SKUPAJ - občina	1.924.885	2.807.311	3.654.136	4.428.538	763.314	230,1	32,0
LIKO - neopredeljeno	1.466	13.253	6.141	24.906	1.315	-	-
LIKO - DSSS	219	31	-	-	-	-	-
LIKO - TOZD Servis energetika	13.283	29.905	79.408	696.826	28.471	-	-
LIKO - TOZD Tovarna vrat	80.324	81.593	102.321	120.184	6.907	-	-
LIKO - TOZD Primarna predelava	42.619	40.530	42.243	33.490	-	-	-
LIKO - TOZD Tovarna stolov	109.715	154.563	193.260	18.021	143	-	-
LIKO - TOZD Blagovni promet	304	284	121	-	-	-	-
LIKO - SKUPAJ	247.929	320.160	423.493	893.427	36.836	360,4	53,3
Komunalno podjetje	-	1.223	2.873	1.052	-	-	-
Donit - TOZD Fenolit	208.365	284.875	58.066	172.283	22.770	82,7	-6,1
Iskra - TOZD Antene	24.129	23.390	23.302	18.640	-	77,3	-
Avtomontaža - TOZD Kovinarska	27.154	10.065	8.121	8.650	681	31,9	-
Žito - TOZD Pekarna	2.568	83	76	-	30	-	-
Kmetijska zadruga	24	780	2.045	6.497	-	-	-
ZG - Kamnolom Verd	2.037	-	-	-	-	-	-
GG - TOZD Gozdarstvo	-	-	57	-	-	-	-
GOSPODARSTVO - KONVERTIBILA	2.437.991	3.448.498	4.172.167	5.529.087	823.631	226,8	31,4
- KLIRING	545.406	542.979	226.887	329.324	-	60,4	-
S K U P A J	2.983.397	3.991.477	4.399.053	5.858.411	-	196,4	25,2

Kmetijstvo

Področje kmetijstva je prav tako kot še nekatera druga zaradi pomembnosti in obširnosti problematike obdelano še v posebnih gradivih, katere prav tako obravnava občinska skupščina.

Veliki plani, postavljeni v letu 1980 za to področje so se izkazali kot nerealni, posebno še ob vse večjih razlikah v cenah vhodnih in izhodnih surovin, ker tudi regresi niso mogli več pokrivati. Rebalans plana je bil zato urejen, saj obstoječa vlaganja niso mogla zagotoviti planiranega povečanja kmetijske proizvodnje.

Organiziranje kooperantske kmetijske proizvodnje zahteva veliko angažiranje pospeševalne službe ob pomoči kmetijske zadruge, kot nosilca kmetijske proizvodnje (predelave) in Kmetijske zemljiške skupnosti, ki je bila v tem obdobju še posebej obremenjena s kategorizacijo zemljišča, kar je bilo osnova prostorskega delu plana.

Zbrana sredstva po stopnji 0,4 % oz. 0,8 % od OD delavcev so se porabljala za premiranje staleža osnovne črede, plemenskih telic, privez telet, za proizvodnjo mleka, za pospeševanje družbeno organizirane poljedelske proizvodnje, za nadomestila dela obresti danih iz hranilno kreditnih služb, za sofinanciranje pospeševalne službe, za regresiranje mlečne proizvodnje, za pospeševanje kmetijske proizvodnje v hribovitih področjih ter za naloge iz programa dela pospeševalne službe po ukinitvi financiranja iz proračuna, največji del sredstev pa odpade na sofinanciranje melioracijskih del.

— Premiranje povečanja staleža osnovne črede, kar je potekalo po planu tako, da se osnovna čreda povečuje in omogoča doseganje planirane mlečne proizvodnje osnovno za pitanje mladih govedi.

— Premiranje pitanja govedi poteka po planu.

— Premiranje proizvodnje mleka ob boljšem oskrbovanju z reprodukcijskim materialom in ostalih že naštetih aktivnostih že daje ugodnejše rezultate tudi zaradi regresiranja semen za silažno koruzo in zagotovitev gnojil s sovlaganjem v tovarno gnojil INA Kutina.

— Regresiranje semenske pšenice, ki naj bi v končni fazi zagotovila izpolnitev setvenega načrta in odkupa pšenice je zainteresirala kmetijske proizvajalce tako, da se ob dobrih hektarskih donosih plan odkupa izpolnjuje. Ta proizvodnja je novo organizirana in je pogojevala nakup dveh kombajnov in šolanje kombajnikov.

Da bi zagotovili izpad v proizvodnji krme v letu 1984, je sklad regresiral nabavo močnih krmil, da je ohranjen obstoječi stalež živine.

Da ne bi obstoječa kmetijska proizvodnja začela upadati, je postavljen obširen program pridobivanja novih površin, izboljševanju kvalitete zemlje s hidro in agro melioracijami, uvažanje čredinskih pašnikov ter pašnikov v hribovitih delih občine.

V letu 1984 so bila pričeta hidro in agromelioracijska dela na 75 ha v Podlipiski dolini, ki bodo zaključena ob koncu I. polletja leta 1985.

Na dosedaj melioriranih površinah v Bevkah, Stari Vrhniki in Podlipiski dolini teče komasacijski postopek.

Program urejanja pašnikov na Pokojišču presega občinske meje in se vključuje v slovenski program urejanja skupinskih pašnikov. Začetne težave so premagane tako, da je vsako leto na teh pašnikih organizirana skupna paša plemenskih telic. K razvoju in ohranitvi kmetijstva na Pokojiški planoti bo pripomogla izgradnja vodovoda.

V letu 1985 je stekla tudi akcija urejanja pašnikov v Zaplani in Smrečju na 20 ha.

Obširen program planirane kmetijske proizvodnje zahteva tudi večja finančna vlaganja. Poleg občinskega sklada za intervencije v proizvodnjo hrane, se vključuje tudi republiški sklad ter živinorejska poslovna skupnost z namenskimi sredstvi ter delnem sofinanciranju samih kmetijskih proizvajalcev. Žal izpadajo sredstva iz proračuna, katera bi lahko celotno aktivnost močno pospešila.

Realizacija programa je poleg finančne stimulacije tudi rezultat zavzetosti in aktivnosti vseh služb zadolženih za povečevanje kooperantske kmetijske proizvodnje. Ta dela so specifična in vezana na daljši rok, zato je potrebno te aktivnosti nadaljevati.

Večje planirane naloge za katere ni izgledov da bi bile v tem srednjeročnem obdobju realizirane so:

- razstavna hala na Vrhniki,
- prašičji gstmli.

Financiranje veterinarske službe, nabavo plemenjakov, regresiranje obrestne mere in druge naloge iz programa se izvajajo po planu in prav tako vplivajo na porast kmetijske proizvodnje.

Gozdarstvo

Spremembam in dopolnitvami plana se je v letu 1982 povečala zahteva po intenzivnejšem izkoriščanju gozdov, kakor tudi po večjem vlaganju v obnovo in nego gozdov. Tako povečano proizvodnjo je zahtevala tudi večja vlaganja v gozdne ceste in vlake ter s tem omogočila dostop z mehanizacijo do težjih delov gozdov.

Vse kategorije in oblike aktivnosti TOZD Gozdarstva od poseka, blagovne proizvodnje, obnove in nege gozdov tečejo po planu tako, da bodo srednjeročni plani doseženi in deloma tudi preseženi. Zaostajanje teh aktivnosti na

področju kooperantske proizvodnje iz prejšnjih let se sicer zmanjšuje, vendar plan v celoti ne bo dosežen zaradi znanih kadrovskih težav in nepravilnosti lastnikov gozdov, da se potrebna gozdna dela opravijo.

Na nivoju republike Slovenije je izdelana študija o novi organiziranosti gozdarstva, ki naj bi v prvi vrsti omogočila ekonomičnejše poslovanje in doslednejše doseganje planiranih nalog tudi na področju kooperantske proizvodnje.

Posek lesa v družbenih gozdovih je v skladu s planskimi predvidevanji z manjšim zaostajanjem poseka listavcev, medtem ko je v zasebnem sektorju to odstopanje večje. Pričakovati je izpad pri poseku listavcev.

Pri blagovni proizvodnji je prav tako boljša realizacija glede na plan na področju iglavcev in tudi celotna blagovna proizvodnja ne bo bistveno zaostajala za planom. Gozdnogojitvena dela potekajo v skladu s planom. Manjše nedoseganje je zaradi gospodarnjega poslovanja. V kolikor se izkaže, da (dognojevanje, obžetev itd.) ni potrebno, se ta dela tudi ne izvajajo.

Investicije v gradnjo gozdnih cest in vlak so že realizirane. Trenutno je več pozornosti posvečena vlakam, ki omogočajo realizacijo plana proizvodnje.

Sovlaganje Gozdnega gospodarstva v investicijo lupilnice je prikazana pri poglavju investicij.

Promet in zveze

S spremembami in dopolnitvami srednjeročnega plana so bile izvršene korekcije prvotnega programa vlaganja na področju prometa in zvez v občini Vrhnika. Vzrok temu je bila ocena manjšega dotoka sredstev, ki je osnova za nova vlaganja in večjo usmeritev v enakomeren razvoj celotnega območja Slovenije, kar je narekovalo večja vlaganja v območja z manj razvito PTT mrežo.

Pregled realizacije srednjeročnega plana razvoja PTT 1981—1985 v leti 1981—1984:

NAZIV INVESTICIJE	Leto realizac.	Vrednost v din
- krajevno kabelsko omrežje Vrhnika	1981	717.000
- krajevno kabelsko omrežje Borov.	1981	1.540.000
- krajevno kabelsko omrežje Drenov grič - Sinja gorica	1982	2.744.000
- zaščita medkrajevnega kabla Vrhnika - Borovnica	1982	361.000
- poštna oprema	1983	1.362.000
- telegrafska oprema	1982	164.000
- prenosni visokofrekventni sistem Vrhnika - Borovnica	1982	3.137.000
- javne telefonske govorilnice	1981-1985	3.485.000

Tudi glede na korigiran plan za obdobje 1981 - 1985, ostanejo še naslednje nerealizirane naloge:

	predrač. vred. 1981-1985 v 000 din	predrač. vred. obm. SIS za ptt 84-85 v 000
- krajevno kabelsko omrežje Log	3.477	60.000
- omrežno skupinski kabel Log - Vrhnika	3.188	5.000
- razširitev vozliščne centrale Vrh.	54.507	-
- končna telefonska centrala Log	4.636	20.000
- visokofrekventni sistem Vrhnika - Log	3.187	5.000
- del poštna opreme		670

Vsa navedena investicijska dela so tudi v planu območne SIS za PTT promet, razen razširitve vozliščne centrale Vrhnika, ki je izpadla in je predstavljala glavni del investicijskega vlaganja (54 %). Do velikega zamika prihaja z celoten program na Logu, ki je bil iz leta 1983 prestavljen v leto 1985 in ni možnosti za realizacijo v tem srednjeročnem obdobju.

Trgovina

Področje preskrbe je obdelano v posebnem gradivu, tako velja na tem mestu omeniti predvsem investicijska vlaganja in sicer je bila v l. 1984 prenovljena blagovnica na Vrhniki, v letu 1985 pa potekajo adaptacijska dela v trgovini in bifeju na Vrhniki, Ulica 6. maja 10.

DRUŽBENE DEJAVNOSTI

V obdobju od leta 1981 do leta 1985 so bile družbene dejavnosti izpostavljene velikemu pritisku omejevanja sredstev za te namene. Zaradi različne sposobnosti, da se je z obsegom in standardi zadovoljevanje skupnih potreb prilagodilo zmanjšanemu obsegu sredstev, je v tem času že prišlo do določene prestrukturiranja teh dejavnosti. Delež sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb v družbenem proizvodu je od leta 1981, ko je bil 16,4 % v letu 1983 padel na 12,1 %, v letu 1984 na 11,4 %, v letu 1985 pa naj bi predvidoma znašal 11,7 %.

Programsko so se družbene dejavnosti prilagodile zmanjšanju sredstev z opustitvijo nekaterih investicij (predvsem na področju otroškega varstva in zdravstva) in manjšega obračuna amortizacije od predpisanih minimalnih stopenj, sredstva amortizacije pa so nekatere SIS tudi v celoti združevale za odplačilo anuitet. Tako zmanjševanje obsega vseh sredstev za investicije pa že ovira redno in nujno obnavljanje opreme in vzdrževanje osnovnih sredstev.

Drugi programov samoupravne interesne skupnosti niso mogle ali uspele zmanjšati v takšni meri, da bi lahko govorili o bistvenem programskem prestrukturiranju. Večina programov je namreč tako ali drugače normativno predpisanih, zato je pogoj za spremembo programa tudi sprememba normativov, ki posamezno dejavnost opredeljujejo. To spreminjanje pa ni enostavno, saj gre za menjanje ustaljenega načina uresničevanja posameznih pravic. Poleg tega pa bo sprememba potrebno izvršiti z voljo in pripravljenostjo delovnih ljudi, ki kot uporabniki in izvajalci odločajo o zadovoljevanju skupnih potreb.

Občinska zdravstvena skupnost

Usmeritve, ki jih je Občinska zdravstvena skupnost Vrhnika opredelila v svojem samoupravnem sporazumu o temeljih srednjeročnega plana 1981—1985 v glavnem uresničujemo, nekatere od teh pa bomo morali prenesti v prihodnje srednjeročno obdobje 1986—1990. Zaostrene gospodarske razmere v zadnjih letih so namreč močno vplivale tudi na razvojne možnosti zdravstvenega varstva. Ukrepi za stabilizacijo gospodarstva so relativno omejili materialne podlage za zadovoljevanje materialnih potreb in zahtev po zdravstvenih storitvah. Tako so nastale nove razmere, ki so terjale drugačno delovanje zdravstvenih dejavnosti in so tudi neposredno vplivale na družbeno-ekonomski položaj tega področja.

V Občinski zdravstveni skupnosti Vrhnika smo še pred nastopom resnejših materialnih težav, že v letu 1980 sprejeli nekatere samoupravne sporazume in ukrepe za zagotovitev racionalnejšega uresničevanja zdravstvenih storitev in uskladiitev razvoja zdravstvenih zmogljivosti z materialnimi možnostmi družbe. Najpomembnejši od teh so akti, ki urejajo delitev dela in kadrovske politiko, vsi pa so v bistvu stabilizacijske narave, ter nakazujejo možnosti prilagajanja zaostrenim gospodarskim razmeram. Ti stabilizacijski dokumenti in limitirana sredstva so vplivali na razvoj posameznih zdravstvenih dejavnosti. Tako iz leta v leto postopoma dajemo vse večjo prioriteto osnovni zdravstveni dejavnosti, ter težimo k zmanjševanju bolnišničnega zdravstvenega varstva ob hkratnem povečevanju specialistične ambulantne dejavnosti, ki je cenejša oblika zdravljenja.

Občinska zdravstvena skupnost Vrhnika je bila je bila tudi ena med prvimi zdravstvenimi skupnostmi v SR Sloveniji, ki je že sprejela aneks k samoupravnemu sporazumu o temeljih plana 1981—1985, ter z veljavnostjo od 1. 1. 1984 dalje prenesla pravice in obveznosti pri zagotavljanju zdravstvenih storitev za poškodbe pri delu in poklicne bolezni in za zagotavljanje socialne varnosti (boleznine) neposredno na temeljne organizacije združenega dela in delovne skupnosti. S tem je povečala odgovornost organizacij združenega dela za zdravje svojih delavcev, hkrati pa znatno zmanjšala sredstva, ki jih občinska zdravstvena skupnost namenja za nadomestila vsled bolezenske odsotnosti z dela.

Pomemben delež v stabilizacijskih prizadevanjih pa so prispevali tudi uporabniki sami. Pri koriščenju zdravstvenih uslug se že ravna varčneje, s sprejemom samoupravnega sporazuma o uresničevanju zdravstvenega varstva (v letu 1983) pa so prevzeli tudi nekatere dodatne obveznosti: povečali so se zneski participacije; uporabniki tudi sami poravnava tisti del zdravstvenih storitev, ki jih uveljavljajo na lastno zahtevo in presegajo dogovorjeni standard.

Tudi v zdravstvenih delovnih organizacijah so dosegli nekatere pomembne premike v notranji organizaciji dela, ki se kažejo v povečevanju deleža opravljenega dela oz. ur v rednem delovnem času. Možnosti za racionalnejšo izrabo delovnega časa in za zmanjšanje vseh oblik dela zunaj rednega delovnega časa so tako v veliki meri že izrabljene, čeprav seveda ne povsod enako in prav gotovo tudi še ne v celoti. Ocenjujemo, da nekaj teh rezerv še vedno obstoja zlasti v bolnišnicah.

Razni stabilizacijski ukrepi, izredna rast materialnih stroškov in limitirana sredstva zdravstvene skupnosti (s tem pa tudi zdravstvenih org.) pa so vplivala tudi na družbeno-ekonomski položaj zdravstva. Ta je v zadnjih letih bistveno zaostajal za razvojem gospodarstva. Razkorak med osebnimi dohodki zdravstvenih delavcev in delavcev v gospodarstvu je iz leta v leto večji, saj so osebni dohodki zdravstvenih delavcev, poleg investicij, doživeli največje restrikcije. Izredno pereč problem postaja v zadnjem času tudi velika izrabljenost osnovnih sredstev in medicinske opreme, saj so v zadnjih letih praktično vse zdravstvene organizacije, skladno z zakonskimi spremembami, oblikovale amortizacijo le v višini 50 % zakonsko predvidene višine.

Vsa ta problematika zdravstva okrog prestrukturiranja zdravstvenih dejavnosti, družbeno-ekonomskega položaja zdravstva in izrabljenost opreme je obsežno prikazana v gradivu »Nekatera vprašanja nadaljnjega razvoja zdravstvenega varstva v občini Vrhnika«, objavljenem v Prilogi št. 47 Našega časopisa od februarja 1985, ter je trenutno v javni razpravi.

Pomanjkanje sredstev je glavni vzrok, da v Občinski zdravstveni skupnosti Vrhnika v tem srednjeročnem obdobju nismo izboljšali normativa v osnovnem zdravstvenem varstvu v taki meri, kot smo to načrtovali (1 zdravnik na 1700 prebivalcev in 1 zobozdravnik na 2300 prebivalcev). Analiza dosedanjega stanja pa vendarle kaže tudi na določen napredek na tem področju.

Ustanovljena je bila higiensko-epidemiološka služba v Notranjskem ZD Vrhnika, ki je zadolžena za spremljanje in predlaganje ukrepov osnovnega preventivnega značaja. Poostrena je kontrola nad lokalnimi in vodinimi viri in družbeno prehrano otrok v šolah in VVZ. Preventivna dejavnost se je okrepi-

la, prav tako otroški dispanzer, kjer je kadrovska zasedenost v okviru regijskega povprečja. Mladinsko zobozdravstvo je kadrovske sicer šibkeje zasedeno kot znaša regijski normativ, bili pa so že podvzeti ukrepi z dodatnim angažiranjem vseh zobozdravnikov, v bodoče pa bo tu potrebna zaposlitev dodatnega teama. Sedanje stanje na področju medicinske dela zadostuje minimalnim zahtevam, pripravljen pa je laborator za vsestransko okrepitev in razširitev te dejavnosti. V teku so tudi razgovori za uvajanje obratnih ambulant z večjima tovarnoma. Splošne ambulate opravljajo tudi delo obratnih ambulant, zato so kadrovske preskromno zasedene. Z ustanavljanjem obratnih ambulant pa bi prišlo do njihove razbremenitve in bi se lahko posvetile dispanzerskim metodam dela, ki sedaj niso razvite. Zdravstveno varstvo starostnikov in borcev NOV je sicer vsem zagotovljeno, vendar bi bilo bolj učinkovito in kvalitetno z uvedbo gerontološke ambulante v Domu upokojencev; kjer bi ustrezno usposobljeni zdravnik s področja gerontologije nudil celovito zdravstveno oskrbo vsem bolnikom, kakor tudi oskrbovancem Doma upokojencev. Dispanzer za žene je trenutno kadrovske pokrit z dopolnilnim delovnim razmerjem ginekologa, v primeru njegove preobremenitve pa bo potrebno to dejavnost razširiti. Zadovoljivo deluje tudi pulmološko zdravstveno varstvo in dispanzer za mentalno higieno. Klub zdravljenih alkoholikov pa bo potrebno bolj aktivirati, saj je število njegovih članov precejšnjo glede na razširjenost alkoholizma pri nas. Patronažna služba v preteklem obdobju ni bistveno napredovala, kljub temu da ima prioriteto zaradi poudarka na razvoju nege bolnika na domu. Ta nega na domu se ni razširila predvsem zaradi obstoja in širitve Doma upokojencev na Vrhniki, ki sprejema tudi varovance, ki potrebujejo zdravstveno nego. Niso pa tudi utečena kadrovske organizacijske dela na področju laične nege, ter bo temu vprašanju v bodoče treba posvetiti več pozornosti in ga s sodelovanjem RK, KS in UKC zadovoljivo rešiti. Fizioterapija se je v preteklem obdobju sicer kadrovske okrepila, potrebna pa bo izpopolnitev opreme in razširitev fizioterapevtske dejavnosti na domu. S kadrovske zasedbo na področju zobozdravstva tudi ne moremo biti zadovoljni, ter bo v naslednjem obdobju nujno potrebno zaposliti še en dodatni zobozdravstveni team. V teku so tudi priprave za uvedbo vozil laboratorija, ki bi omogočil kvalitetna in sodobna protetična dela.

Trenutni kadrovske normativi TOZD-a Zdravstvo Vrhnika tako znašajo:

- en zdravnik na 1943 prebivalcev
- en zobozdravnik na 2714 prebivalcev

ter smo se načrtovanim normativom torej precej približali.

Vsled stabilizacijskih prizadevanj smo se v Občinski zdravstveni skupnosti Vrhnika v tem srednjeročnem obdobju morali odpovedati tudi načrtovani investiciji — razširitvi Zdravstvenega doma na Vrhniki, s katero bi pridobili 348 kv. m dodatnih nujno potrebnih prostorov za delovanje zdravstvene službe osnovne zdravstvene dejavnosti (dispanzer medicine dela, za varstvo žena in laboratorij). Prav tako smo v srednjeročnem obdobju prenehali z združevanjem sredstev za skupni program naložb v okviru Medobčinske zdravstvene skupnosti Ljubljana, saj OZS z razpoložljivimi sredstvi komaj krije programe zdravstvenega varstva.

Zdravstveno varstvo je dejavnost, ki si jo zagotavljajo delavci in občani z najširšo medsebojno solidarnostjo. Nivoji solidarnosti segajo od organizacije združenega dela prek občinskih in medobčinskih skupnosti do Zdravstvene skupnosti Slovenije. V zadnjih letih pa so delegati v skupščinah zdravstvenih skupnosti večkrat poudarili, da uresničevanje medobčinske in republiške solidarnosti ni zadovoljivo urejeno. Tu se kažejo številne pomanjkljivosti in nedoslednosti, ki so pripeljale celotni sistem solidarnosti v določeno krizo. Tako kriteriji za združevanje sredstev ali za pesjo urpavičnosti za prejetje solidarnostnih sredstev med seboj niso usklajeni in tudi ne primerljivi. Zato bo potrebno v prihodnjem srednjeročnem obdobju vse aktivnosti usmeriti tudi v temeljito spremembo sistema solidarnosti, ki naj bi bil predvsem bolj poenostavljen.

Občinska zdravstvena skupnost Vrhnika že od leta 1979, dalje tudi redno vsako leto oblikuje namenska sredstva za SLO in DS, ki jih dodeljuje Lekarni Vrhnika za zaloge zdravil. Tako je OZS Vrhnika v tem obdobju Lekarni Vrhnika nakazala za zaloge zdravil skupaj že 1.635.500 din.

Osnovno šolstvo

Cilji in naloge, opredeljene v družbenem planu občine Vrhnika za obdobje 1981—1985 kot prednostne je Občinska izobraževalna skupnost Vrhnika izvajala oziroma realizirala v naslednjem obsegu:

— Ugotavljamo, da je zahteva novega zakona o osnovni šoli, ki je opredelil, da je potrebno do leta 1985 v vseh osnovnih šolah uveljaviti normativ največ 32 učencev v oddelku, da bi s tem ustvarili boljše pogoje za ustvarjalnejšo in aktivnejšo vlogo učencev v vzgojnoizobraževalnem procesu in za notranjo diferenciacijo oziroma individualizacijo bila uresničena že v šolskem letu 1983-84, saj je v povprečju 27,9 učencev na oddelke (slovensko povprečje je 25), v letu 1984-85 pa je v občini v povprečju 28 učencev na oddelke.

— Na Osnovni šoli Borovnica je bila s šolskim letom 1982-83 organizirana celodnevna osnovna šola. Na ostalih šolah pa postopoma uvajajo elemente celodnevne šole (na Osnovni šoli Ivan Cankar so glede na prostorske možnosti, organizirani trije oddelki prvega razreda po načelih celodnevne osnovne šole).

— Zahteva po vključevanju otrok v podaljšano bivanje v višini 15 % je uresničena. To pa smo lahko uresničili (poleg tega, da je Osnovna šola Borovnica prešla na COŠ), ko je bila dograjena Osnovna šola na Logu in je bila s tem razbremenjena šola na Vrhniki.

— Na področju glasbenega šolstva smo lahko zadostili planskim opredelitvam tako, da so bili za potrebe glasbene šole adaptirani prostori na Tržaški 23.

— Zaradi zaostrenih pogojev gospodarjenja je bilo potrebno amortizacijo združevati v višjem procentu, kot je bilo s planom predvideno. Le v letu 1981 so šole združile amortizacijo v planski višini, to je 75 %. V naslednjih letih pa so združevale pri skupnosti amortizacijo nepremičnin in ustanovnih vlaganj v višini 100 % ter opreme in učil v višini 50 %. Ta sredstva je skupnost namenjala Skladu za gradnjo šolskih in vzgojno varstvenih objektov občine Vrhnika za odplačevanje anuitet za najete kredite za dograditev prizidka k Osnovni šoli Borovnica in Osnovne šole Log—Dragomer. Gradnja teh dveh šolskih objektov je bila s planom predvidena in tudi realizirana.

V šolskem letu 1984-85 se je situacija še izostrila. Tako so šole obračunale amortizacijo le v višini 50 % in še to so združile pri skupnosti za odplačevanje anuitet, ki je po ukinitvi sklada z 31. 12. 1984 prevzela njegove obveznosti.

	1981	1982	1983	1984	1985 plan	1985 real
Število učencev v OŠ	2.170	2.349	2.388	2.451	2.540	2.513
- od tega v podaljšanem bivanju	241	402	339	357	370	344
- od tega v COŠ	-	-	417	435	421	430
Število oddelkov	80	86	88	90	94	93
Štev. učencev v GS	190	209	225	229	240	234

Število zaposlenih, tako učiteljev kot ostalih zaposlenih (vodilno in administrativno osebje, strokovni delavci in tehnično osebje) se je gibalo v okviru planskih predvidevanj.

Na osnovi ugotovitev uresničevanja planskih nalog do leta 1984, lahko pričakujemo, da bodo v takem obsegu, kot je bilo dogovorjeno, lahko uresničene tudi v letu 1985.

Socialno skrbstvo

Občinska skupnost socialnega skrbstva je v tem srednjeročnem obdobju izvajala naslednje prednostne cilje in naloge:

— občanom, ki so brez sredstev za preživljanje in nesposobni za pridobitno delo zagotavljala družbeno denarno pomoč, kot edini in dopolnilni vir preživljanja;

— uveljavila enotne kriterije pri obravnavanju socialno skrbstvenih problemov;

— za boljše izvajanje socialno skrbstvene aktivnosti ustanovila Center za socialno delo Vrhnika;

— zagotovila sredstva za socialnega delavca na 4500 prebivalcev;

— glede na vse večje potrebe po zavodskem varstvu odraslih občanov v širši regiji, ki je financirala I. fazo izgradnje splošnega socialnega zavoda Doma upokoencev Vrhnika (Logatec, Vrhnika, Cerknica), se je pristopilo k izgradnji II. faze — prizidka, ki je bil končan v decembru leta 1984, v katerem je zagotovljenih 120 bivalnih mest. 100 mest predstavlja nove kapacitete, dvajset pa bodo zasedli oskrbovanci iz tistega dela obstoječega objekta, ki se bo preuredil v potrebne funkcionalne prostore zavoda s skupno kapaciteto 220 oskrbovancev. Sredstva za realizacijo tega programa so se v dogovoru zagotavljala preko SPIZ-a posameznih občin (Logatec, Cerknica, Ljubljana in Vrhnika) iz sredstev za reševanje stanovanjskih potreb upokoencev.

— V domu za starejše občane zagotovila možnosti ustreznega zaklanjanja.

V tem srednjeročnem obdobju sta Občinska skupnost socialnega skrbstva Vrhnika, Center za socialno delo Vrhnika in Dom upokoencev Vrhnika v cilju navedenih usmeritev izvajale naloge v naslednjem obsegu:

	1981	1982	1983	1984	plan 81-85	Predvid. real. 1985
1. Št. občanov v splošnih soc. zavodih	41	40	39	55	65	58
2. Št. občanov v posebn. soc. zavodih	14	14	13	13	22	16
3. Št. otrok in mladostnikov v organizaciji za usposabljanje	6	6	11	14	9	16
4. Št. oskrbovan. v zavodu, otrok in mladostnikov z motnjami vedenja in osebnosti	3	3	2	2	6	2
5. Št. otrok v rejniški oskrbi	13	10	12	13	20	15
6. Št. upravičencev do začasne den. pomoči	9	10	10	-	16	8
7. Št. prejemnikov enkratne den. pomoči	166	160	155	171	161	171
8. Klimatsko zdravlje in št. pomoč otrokom za letovanje	24	24	24	24	40	24

9. St. oskrbovancev v Domu upokoencev	127	126	126	134	121	192
- osnovna oskrba	62	66	66	74	60	120
- dodatna oskrba	25	26	26	22	25	50

Nove naloge v zvezi z zakonom o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, ki je pričel veljati v letu 1984 se uspešno izvajajo.

Skupnost otroškega varstva

Skupnost otroškega varstva je v tem srednjeročnem obdobju izvajala naslednje prednostne cilje in naloge, ki jih je začrtala:

— zagotovila povečanje dnevnega varstva predšolskih otrok in pri tem zagotovila 38 % zajetje otrok v vzgojnovarstvene organizacije;

— financirala vzgojno varstvene dejavnosti v višini 50 % od ekonomske oziroma od stroškovne cene za posameznega varovanca v VVO po enotno dogovorjenih normativih, povečanih za delež vključenih otrok preko normativa;

— v okviru zajamčenega programa vključevala vse 6 letne otroke v pripravo na šolo;

— izvajala 120 urni program za vse petletne otroke, ki niso vključeni v VVO;

— zagotovila varstvo v varstvenih družinah vsaj za 25 otrok starih do treh let;

— zagotovila ob enakih pogojih poslovanje enake cene, vzgojno varstvenih storitev v vseh vzgojno varstvenih enotah;

— dodeljevala in izplačevala družbene in materialne pomoči otrokom in družinam in pri uskladitvi družbenih pomoči otrokom materialno ogroženih družin in namenila precej pozornosti oblikovanju, spremljanju in izvajanju SS o socialno varstvenih pravicah;

— združevala sredstva amortizacije nepremičnin v višini vsaj 75 %, ki jih bo usmerila v zagotavljanje dodatnih zmogljivosti.

Ob teh navedenih usmeritvah je Skupnost otroškega varstva izvajala naslednje programe dejavnosti:

	1981	1982	1983	1984	ocena 1985
Vsi oddelki	29	30	32	32	32
- oddelki od 0 - 3 let	7	7	8	8	8
- oddelki od 3 - 7 let	22	23	24	24	24
Vsi otroci vključeni v VVO					
- po dejan. zasedbi	634	685	778	794	800
Vključeni otroci v VVO					
- od 0 - 3 let	132	116	163	163	169
- od 3 - 7 let	502	546	615	631	631

Število varstvenih družin in otrok v varstvenih družinah:

	1981	1982	1983	1984	ocena 1985
Varstvene družine	3	3	3	3	4
Otroci	14	6	19	18	24

Za realizacijo vključevanja navedenega števila predšolskih otrok bomo v letu 1985 zagotovili 40 % vključenost vseh predšolskih otrok v organizirano varstvo in vzgojo.

Zagotovljeni program:

	1981	1982	1983	1984	ocena 1985
Štev. otrok za malo šolo	170	170	150	150	150
Štev. otrok za 120-urni prog.	130	130	120	120	120

Program družbenih denarnih pomoči:

	1981	1982	1983	1984	ocena 1985
Denar. pomoči otrokom delavcev	1629	838	648	528	598
Denarne pomoči otrokom kmetov	37	33	15	7	7
Povečane DP otrokom - edinih hranilcev	65	45	48	37	37
Povečane DP otrokom - telesno motenim	13	11	15	9	9

Kultura

Kulturna dejavnost se je razmahnila zlasti na področju zborovskega petja in folklorne dejavnosti. V osnovnih šolah so ustanovljena šolska kulturna društva, ki sodelujejo s kulturnimi skupinami v krajevnih skupnostih in v okviru

Zveze kulturnih organizacij Vrhnika. Ljubiteljska dejavnost vključuje 18 društev in sekcij, ki združujejo okoli 100 članov.

Na področju založniške dejavnosti je bila posebna pozornost namenjena knjigi. Vendar je že ugotovljeno, da razvoj knjižničarske dejavnosti ne bo dosegel planskih predvidevanj. Zaradi naglega porasta cen knjigam, je Cankarjeva knjižnica dosegla le 2,4 knjižne zaloge na prebivalca namesto planiranih 3,0, medtem, ko obisk in izposojna močno naraščata.

Na področju varstva kulturne dediščine se je zaključek obnove oltarjev na Kurenu pomaknil v letu 1985 zaradi novo odkritih starejših rezbarij, ki jih je potrebno obnoviti. Zaradi pomanjkanja sredstev predvidevamo, da se bo obnova viadukta v Borovnici pomaknila v novo srednjeročno obdobje. Kulturna skupnost je zagotavljala sredstva za vzdrževanje Cankarjeve knjižnice in Cankarjevega doma na Vrhniki, sofinancirala je obnovo kino dvorane v Borovnici in kulturnega doma v KS Drenov grič — Lesno brdo. Ostale obnove se zaradi pomanjkanja sredstev pri KSO, kot v krajevnih skupnostih niso realizirale. Zaradi stabilizacijskih prizadevanj je KSO zmanjšala svoje programe v letih 1983 in 1984 na 50 % minimalno amortizacijo in je predvidoma tudi v letu 1985 ne bo realizirala v 100 %.

Kulturna skupnost

Telesnokulturna skupnost Vrhnika je z izvajalci in uporabniki zagotovila minimalne pogoje za dejavnost delovnih ljudi in občanov v vseh krajevnih skupnostih.

V množičnih akcijah in redni telesni vadbi je sodelovalo preko 4.500 udeležencev letno. Število klubov je naraslo od 24 v letu 1981 do 35 v letu 1985, 5 društev pa je v letu 1985 ustanovilo samostojno zvezo organizacij za tehnično kulturo.

Telesnokulturna skupnost je sofinancirala obnovo ali ureditev športnih objektov v krajevnih skupnostih Borovnica, Vrhnika, Blatna Brezovica, Drenov grič — Lesno brdo, Log in sofinancirala gradnjo osnovne šole Log — Dragomer. Vse ostale gradnje so zaradi zakonskih omejitev in zaradi pomanjkanja sredstev odmaknjene v leto 1985 ali naslednje srednjeročno obdobje.

Od pomembnejših nalog v okviru Telesno kulturne skupnosti bo šele v letu 1985 pričeta sanacija kopališča na Vrhniki, kar dosedaj kljub nujnosti zaradi pomanjkanja sredstev ni bilo mogoče realizirati.

Občinska raziskovalna skupnost

V vseh letih tega srednjeročnega obdobja, posebno pa še v zadnjih treh letih, je skupnost poskušala realizirati s planom opredeljene programske sklepe oziroma naloge. To ji v celoti ne bo uspelo, ker so bile nekatere raziskovalne naloge glede na poznejše finančne možnosti zastavljene preobširno. Poleg tega pa tudi ni bilo primernih predlogov oziroma interesentov, ki bi naloge in posameznih sklepov raziskovanj uresničevale. Realizirane oz. v teku pa so raziskave:

1. varstvo okolja

Omejevanje prisotnosti škodljivih snovi v odpadnih vodah (Donit in Kmetijski inštitut Boris Kidrič).

Študija rabe opušenih glinokopov na desnem bregu Ljubljanice (Zavod za načrtovanje Vrhnika).

2. energetika

Hidrološke raziskave termalne vode v Furlanovih toplicah (IUV in Geološki zavod Ljubljana) in potencialni vrec Drenov grič in dolgoročna oskrba občine Vrhnika z energijo.

3. povečana racionalizacija in kvaliteta proizvodnje

- uporaba odpadnega kamna pri proizvodnji marmornih blokov v kamnolomu Lesno brdo in Drenov grič — Mineral,
- sušenje usnja s kombiniranim hladilnim strojem — IUV,
- uvajanje tehnično organizacijskih metod in sistemov s področja inženiringa — LIKO.

4. povečanje proizvodnje hrane in živinske krme

Izboljšanje kvalitete mleka na odkupnem področju mlekarne Vrhnika in tako aktivirati naravne danosti v hribovitih predelih Notranjske (Pokojišče) za povečano pridelavo hrane — KZ Vrhnika.

5. poznavanje kulturne dediščine

Podrobna arheološka raziskovanja Ljubljane — Narodni muzej Ljubljana.

6. vzgoja in izobraževanje

Vzgoja predšolskega otroka za prve osnove usmerjanja v naravoslovje na predšolski stopnji in na razredni stopnji osnovne šole.

Da bi inventivna dejavnost postala bolj množična, skupnost vsako leto razpisuje nagrade za inovatorje. Odziv delovnih organizacij ni posebno velik. Kljub urgencam, delovne organizacije ne prijavljajo inovatorje. Tako smo nagrade

lahko podelili le v letih 1982, 1983 in 1985. Da bi v prihodnjih letih imeli več uspeha, bomo poskušali z uresničevanjem popularizacije raziskovalne dejavnosti že v osnovni šoli.

SIS za varstvo pred požari

Skupnost za varstvo pred požari občine Vrhnika je svoj program v preteklem obdobju v glavnem v celoti realizirala in sicer:

- nujna popravila gasilskih domov Bevke, Log, Stara Vrhnika, Breg — Pako, Brezovica pri Borovnici, Blatna Brezovica, Podlipa in Sinja gorica;
- V letu 1984 je bila pričeta gradnja I. faze Doma družbene samozaščite v Borovnici, ki je bila vnešena v planske dokumente ob sprejemanju sprememb in dopolnitev družbenega plana občine. Gradnja bo zaključena v letu 1985.
- Opravljena so bila popravila gasilskih vozil v Zaplani in Bevkah,
- skupnost je sofinancirala nakup avtocisterne za gasilsko društvo Dragomer — Lukovica in Gasilsko društvo Verd,
- s sredstvi je bilo v okviru občinske gasilske zveze nabavljenih nekaj cevi za zamenjavo starih dotrajanih,
- ostala oprema za gasilska društva se nabavlja v sodelovanju z občinskim štabom za civilno zaščito in se razdeljuje v skladu s planom Občinske gasilske zveze.

KOMUNALNO GOSPODARSTVO

Za področje komunalnega gospodarstva so v srednjeročnem planu 1981 — 1985 bili opredeljeni zlasti naslednji cilji:

- oskrba prebivalstva z zdravim pitno vodo, upošteva pri tem dolgoročni razvoj občine in zagotovitev varovanja vseh vodnih virov;
 - izgradnja oz. dograditev zbiralnih kolektorjev za odvajanje fekalnih in atmosferskih voda na Vrhniki, Borovnici, Logu in Dragomeru;
 - prečistiti odpadne industrijske vode ter očistiti odplake v Borovnici, Vrhniki, Logu in Dragomeru;
 - pravočasna pridobitev in priprava zemljišč za stanovanjsko in industrijsko izgradnjo;
 - v zazidanih območjih zaradi izenačevanja komunalnega standarda v občini zagotavljati izgradnjo manjkajočih komunalnih naprav po principu nezazidanih stavbnih zemljišč;
 - oblikovanje cen komunalnih storitev v skladu z izvajanjem prioritarnih nalog in pri tem upoštevanje selektivne politike cen.
- Na osnovi temeljnih opredelitev so bili vzporedno predlagani tudi finančni viri, ki so bili predpogoj za izvršitev vseh zastavljenih nalog:
- priklopnina na javno vodovodno in kanalizacijsko omrežje,
 - del prispevka iz dohodka za gradnjo kanalizacijskega omrežja,
 - prispevek ob ceni za gradnjo CCN,
 - združena sredstva po SS za gradnjo CCN,
 - povračila za vzdrževanje skupnih komunalnih naprav iz dohodka (osnova BOD),
 - nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča (povišanje),
 - sredstva OZD iz čistega dohodka (vzajemnost), za komunalno urejanje stavbnih zemljišč.

Zaostreni pogoji gospodarjenja so povzročili, da sprejetega programa ne bo mogoče realizirati, ker predlagani finančni viri v celoti niso bili uvedeni (priklopnina, prispevek iz dohodka za CCN, združena sredstva po SS). Poleg tega pa politika cen tudi ni zagotavljala vzdrževanja komunalnih objektov in naprav, saj iz sredstev razširjene reprodukcije ni bilo mogoče zagotoviti novih naložb, pač pa le odplačilo anuitet za najete kredite. Zmanjšane so bile tudi dotacije OVS Ljubljana-Sava za dogovorjeni program in spremenjeni pogoji kreditiranja komunalnih naložb.

Sredstva nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča so se do leta 1984 zbirala v KS Vrhnika, Borovnica, Verd in Stara Vrhnika in uporabljala za izvajanje programov v omenjenih krajevnih skupnostih.

S spremembami in dopolnitvami odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča pa je nadomestilo uvedeno tudi v delu KS Log, Dragomer — Lukovica in Drenov grič, vendar pa se sredstva zbirajo v okviru Samouprave komunalno-cestne skupnosti in uporabljajo v skladu s programom urejanja stavbnih zemljišč.

Področje odkupa, priprave in opremljanje stavbnih zemljišč

Naloge na tem področju zaradi varovanja kmetijskih zemljišč pred spremembo namembnosti niso v celoti realizirane (ZN Vrtinarija, ZN Dol — Laze, ZN Log — Mole, ZN Drenov grič, ZN Dragomer — dopolnitev in ZN Idrijska) čeprav so bila v ta zazidalna območja vložena že znatna finančna sredstva.

- Dokončana je zunanja ureditev v okviru ZN Klis in Gradišče,
- zunanja ureditev ZN B bloki v Borovnici je v zaključni fazi,
- družbeno usmerjena stanovanjska gradnja v okviru ZN Vrtinarije se bo pričela v letu 1985 in nadaljevala v obdobju 1986—1990,
- v Dragomeru na Grivi je bilo oddanih 28 individualnih parcel,
- v okviru ZN Janezova vas je bilo oddanih 20 parcel, v letu 1985 pa še dodatnih 11 za potrebe OZD in občine Vrhnika v okviru individualne gradnje,
- delno so bila odkupljena zemljišča za bodočo industrijsko cono na Vrhniki in delno tudi za obrtno cono.

Individualna komunalna raba

- uspešno je zaključena I. faza gradnje vodooskrbe »Borovniški vršaj« (zamenjava oporečnih vodnih virov),
- v letu 1985 bo zgrajen še nov eksploatacijski vodnjak VB-5 s kapaciteto 45 l/sek, in izvršena rekonstrukcija Robove ceste na Vrhniki (vmesna faza),
- v letu 1985 bo pridobljena tudi investicijsko-tehnična dokumentacija za del gradnje II. faze v skladu s prioriteto,
- program za odvajanje in čiščenje odpadnih voda zaradi nepridobljenih finančnih virov (prispevek ob ceni, priklopnina) ni bil pričet, ampak je bil sprejet minimalni program do leta 1990,
- v izdelavi je študija o rabi opušenih glinokopov, saj bo dosedanje smetišče oz. odlagališče zadoščalo za odlaganje le do leta 1987,
- zaradi težav pri zagotavljanju potrebnih sredstev CCN Vrhnika ni bila pričet, izdelan je le idejni projekt v dveh variantah ter izvedene geomehanske raziskave za lokacijo bodoče CCN.

Vzdrževanje skupnih komunalnih naprav je potekalo v skladu s finančnimi zmoglostmi in v okviru združenih sredstev iz dohodka OZD (osnova BOD) na območju občine in sicer v 1981 — 0,54 %, 1982 — 0,54 %, 1983 — 0,80 %, 1984 — 1,07 % in 1985 — 1,22 %.

Vzdrževanje in varstvo lokalnih in regionalne ceste je potekalo v skladu s pritoki sredstev od cestnih taks in bencinskega dinarja, v letu 1984 je ceste prevzelo v upravljanje Cestno podjetje Ljubljana — programi modernizacije cest so bili ob sofinanciranju posameznih krajevnih skupnosti v celoti realizirani (Ligojna, Zaplana, Podlipa — Smrečje, Dragomer, Log, Borovnica, Sinja gorica, Bevke, Drenov grič).

Politika cen v tem obdobju ni zagotavljala v celoti enostavne reprodukcije (vodovod, kanalizacija, odvoz smeti) tako, da so se sredstva za premagovanje likvidnostnih težav v okviru komunalne OZD zagotavljala iz sredstev razširjene reprodukcije, amortizacije in ostalih virov komunalnega gospodarstva;

- v letu 1984 se je pričela gradnja vodovoda na pokojiški planoti za prekrbo prebivalstva in potrebe živinoreje (naloge bo dokončana v letu 1985);
- intenzivno so bile vodene aktivnosti za rekonstrukcijo dela regionalne ceste II/324 Bistra — Borovnica — Goričica (stara obveza Republiške skupnosti za ceste pri gradnji AC Vrhnika — Dolgi most), predvidoma v letu 1985;
- prav tako potekajo za prerazporeditev dela dohodka za vzdrževanje skupnih komunalnih naprav za delavce, ki se dnevno vozijo na delo v Ljubljanske občine (naloge naj bi bila realizirana v dogovoru o skupnih temeljnih planov občin ljubljanske regije).

STANOVANJSKO GOSPODARSTVO

1. Stanovanjska gradnja

LETO	Družbeno najemna		Solidarnostna		Etažna		Skupaj	
	plan	real.	plan	real.	plan	real.	plan	real.
1981	11	29	7	29	8	19	26	77
1982	43	34	17	14	25	16	85	64
1983	17	4	20	5	27	4	64	13
1984	12	18	15	11	20	3	47	32
1985	17	41	21	9	30	—	68	50
	100	126	80	68	110	42	290	236

Kot je razvidno iz tabele, smo realizirali plan družbene stanovanjske gradnje le 81 %.

Skupno je bilo v tem srednjeročnem planu zgrajeno okrog 600 stanovanj (upoštevajoč individualno gradnjo), kar je za 20 % več kot smo načrtovali. Najmanj stanovanj je bilo zgrajenih za etažne lastnike — le 38 %.

V letu 1985 bomo pričeli z gradnjo prvega bloka na Vrtnariji. Z gradnjo na Vrtnariji bo zagotovljena gradnja družbenih stanovanj na Vrhniki tudi za naslednje srednjeročno obdobje.

2. Prenova stanovanj

S planom prenove smo predvideli v srednjeročnem obdobju prenovo 25 stanovanj v letih 1981-84 pa 20 stanovanj tako, da bi izboljšali stanovanjski standard tudi stanovalcem v starejših stanovanjskih objektih.

Za prenovo stanovanj porabljamo sredstva zbrane amortizacije. Do sedaj je bilo v tem srednjeročnem obdobju prenovljenih 17 starih stanovanj.

3. Prehod na ekonomske stanarine

S srednjeročnim planom za obdobje 1981—85 smo predvideli, da bomo v letu 1985 s postopnim prehodom dosegli ekonomske stanarine, oz. stanarine, ki bi zagotavljale enostavno reprodukcijo. Zaradi neustrezne cenovne politike v SRS smo do konca leta 1984 dosegli le 51 % programirane stanarine, v letu 1985 pa naj bi z enotno politiko stanarin v SRS dosegli 65 % programirane stanarine.

S padcem realnega osebnega dohodka, ki se je odrazil predvsem v letu 1984, se je število občanov, ki prejemajo delno nadomestitev stanarine povečalo za

ca 300 %, sredstva, ki smo jih porabili v ta namen pa celo za 600 % (od 4.100 din povprečno mesečno v letu 1983 na 29.000 din mesečno v letu 1984). V letu 1985 pa prejema subvencijo 54 upravičencev v mesečnem znesku 94.008 din.

RAZVOJ V PROSTORU IN UREJANJE PROSTORA

S srednjeročnim načrtom občine 1981—1985 načrtovano urejanje in razvoj prostora nista bila v celoti realizirana, tako glede priprave prostorskih izvedbenih aktov, kot realizacije načrtovanih prostorskih posegov.

Posegi v prostor so sicer sledili razvojnim usmeritvam in nalogam, vendar v manjšem obsegu od načrtovanega. Dosegli smo skladnejši razvoj občinskega prostora tako, da smo gradili le v okviru obstoječih naselij, predvsem v smislu izboljševanja življenjskih pogojev in ohranjanja značilnosti obstoječih naselij. Že dorečeno območje za omenjene potrebe smo v tekočem srednjeročnem obdobju sprostili za potrebe kmetijstva. Varovali smo dobrine splošnega pomena z upoštevanjem varovalnih režimov, predvsem vodne vire, kulturno in naravno dediščino.

Zaradi prednostne naloge, ki pomeni varstvo kvalitetnih kmetijskih površin in izboljšanje za kmetijsko proizvodnjo sposobnih zemljišč smo preverjali možnost sprostite sicer zazidljivih zemljišč za kmetijsko dejavnost.

Ne glede na že izdelane osnutke zazidalnih načrtov Dol—Laze in Idrijske ceste smo ponovno preverili programe osnutkov in izločili vsa kvalitetna zemljišča. Zazidalna načrta bosta zasnovana s povsem novim konceptom, kar pomeni predložitev izdelave prostorskih izvedbenih načrtov v novo srednjeročno obdobje, v skladu s programom izdelave prostorskih izvedbenih aktov.

Sprejeli smo usklajen zazidalni načrt obrtne cone na Vrhniki, ki je osnova za pridobitev zemljišč, pripravo izvedbene tehnične dokumentacije, izvedbo sekundarne komunalne infrastrukture in realizacijo.

Na podlagi z družbenim planom usklajenega zazidalnega načrta Vrtnarija, ki je edini prostorski dokument, ki v občini Vrhnika predvideva blokovo gradnjo, smo pričeli s pridobivanjem dokumentacije za realizacijo prvih stanovanjskih enot.

V srednjeročnem obdobju izdelan zazidalni načrt industrijske cone v Sinji gorici je bil izdelan, usklajen z družbenim planom občine, vendar glede na nov zakon o urejanju naselij in drugih posegov v prostor, osvojen kot sestavina prostorskega dela družbenega plana občine. Izvedbeni prostorski načrt bo izdelan za posameznega znanega investitorja in bo temeljil na dorečeni vsebini srednjeročnega plana.

Postopek izdelave prostorskih izvedbenih načrtov obrtne cone v Borovnici je bil ustavljen do sprejetja odloka o spremembi varovalnih pasov zajetja Borovniški vršaj, ki bo osnova za prostorsko odločitev.

Urbanistične zasnove naselij Vrhnike, Borovnice in območje med Drenovim gričem in Lukovico bodo nadomestile s **srednjeročnim planom načrtovano izdelavo urbanističnih načrtov**, kar je v skladu z novim zakonom o urejanju prostora. V preteklem obdobju smo uspešno usklajali rabo prostora z interesi JLA, kar je pomembno predvsem za nadaljnji razvoj mesta.

Zazidalni načrt novega centra mesta bo izdelan v skladu s potrebami razvoja mesta in bo dobil osnovo z opredelitvijo območja v urbanistični zasnovi mesta Vrhnika, ki bo sprejeta vzporedno z dolgoročnim planom.

Za nameravano zagotovitev smotrnega razvoja od občinskih centrov odmaknjenih naselij smo omogočili stanovanjsko gradnjo prebivalcem, ki se ukvarjajo s kmetijstvom in usmerili gradnjo počitniških objektov s prostorskimi izvedbenimi akti.

Za območje krajevnih skupnosti Zaplana so bili sprejeti prostorski ureditveni pogoji, ki so osnova za vse prostorske posege.

RAZVOJ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Naloge in usmeritve v krajevnih skupnostih na področju gospodarskega, socialnega razvoja, komunalne in druge infrastrukture, na področju prostorskega razvoja in SLO in DS, ki jih vsebujejo plani posameznih krajevnih skupnosti za srednjeročno obdobje 1981—1985 do konca I. trimesečja 1985 niso v celoti realizirane.

V nadaljevanju vam posredujemo pregled planiranih nalog po posameznih krajevnih skupnostih, ki do sedaj niso bile izvršene in nekatera pomembnejša opravljena dela in aktivnosti na področjih KS:

KS Drenov grič—Lesno brdo

a) Nerealizirane naloge so predvsem:

- razširitev samopostrežne trgovine
- raziskava toplega vrelca
- ureditev vodovodnega omrežja za območje kompleksne gradnje
- elektrifikacija dela naselja Drenov grič in postavitve transformatorske postaje

b) Nekateri važnejše realizirane naloge:

- adaptacija, vzdrževanje in ureditev gasilskega doma ter nabava potrebnega orodja in opreme za gasilsko društvo
- ureditev športnega igrišča
- ureditev javne razsvetljave

— modernizacija — asfaltiranje cest skozi naselje Lesno brdo in vzdrževanje cest IV. reda

KS Bevke

a) — izdelava podzemnega katastra na področju naselja,
— gradnja športnega igrišča
— asfaltiranje ceste Zabrdo do pokopališča
— nabava avtocisterne in gasilske opreme
— PTT — 120 telefonskih priključkov
— razširitev pokopališča in zgraditev mrliske vežice (pridobljena so le soglasja in dokumentacija)
— adaptacija kulturnega doma

b) — izgradnja kanalizacije
— elektrifikacija
— vzdrževanje makadamskih cest in zimska služba
— popravilo lesenega mostu
— postavitve javne telefonske govornice
— obnova gasilskega doma

KS Blatna Brezovica

a) — asfaltiranje cestnih odcepih proti gasilskemu domu, pokopališču in odcepi pri hiši 41—44 in asfaltiranje ceste med KS Blatna Brezovica in KS Bevke

— problem trgovine je le začasno rešen
— ureditev celodnevne otroškega varstva v prostorih bivše osnovne šole
— delna oprema stanovanj s telefonskimi priključki

b) — obnovitev električnega omrežja
— vzdrževanje cest

KS Ligojna

a) — melioracija in ureditev zemljišč
— adaptacija gasilskega doma

b) — modernizacija ceste — odsekov III. faza
— ureditev krajevnih poti (IV. reda)
— obnova kanalizacijskega omrežja
— graditev oz. adaptacija pokopališča
— avtobusno postajališče
— delovanje folklorne skupine

KS Podlipa—Smrečje

a) — graditev športnega objekta — igrišča
— modernizacija ceste od Podlipse do Smrečja
— popravilo oz. razširitev pokopališča
— ureditev smetišča
— nabava gasilske opreme (delno)
— melioracija in ureditev zemljišč v dolini (delno)

b) — adaptacija gasilskega doma
— obnova cerkve v Smrečju — spomeniško varstvo
— javna razsvetljava
— ureditev krajevnih poti
— obnova mrliske vežice

KS Borovnica

a) — združevanje sredstev za odkup in pripravo zemljišč za izgradnjo poslovnoblagovnega centra

— vodovod — primarno in sekundarno
— PTT — izgradnja kabljskega omrežja s priključki
— stanovanjsko gospodarstvo
— dokončanje prizidka k osnovni šoli
— adaptacija kinodvorane
— izgradnja VVZ za 84 otrok — I. faza
— sanacija viadukta
— dokončanje obnove doma v Brezovici
— dokončanje obnove doma na Bregu
— stroški izdelave urbanističnega programa in zazidalnega načrta
— kmetijstvo — Pokojišče, pospeševanje živinoreje

b) — obnova NNO v KS (Brezovica—Nova vas)
— javna razsvetljava
— sanacija podpornih zidov
— pokopališča (obnova in preureditev mrliske vežice)
— ureditev parkov in zelenic pri viaduktu
— vzdrževanje hudournikov in ostalih potokov
— smetišča in odlagališča odpadkov
— izdelava tehnične dokumentacije za športno rekreacijski center

— vzdrževanje krajevnih poti (izgradnja podpornega zidu, izdelava cestnih propustov)

— začetna dela pri gasilskem domu
— zunanja ureditev OŠ Borovnica

KS Verd

a) — usposobitev trgovine za potrebe občanov
— izgradnja igrišča v Matjaževki in otroškega igrišča v Janezovi vasi
— izdelava podzemnega katastra kanalizacije
— ureditev nabrežine Ljubljane pri parku v Verdu
— prestatitev A droga v Matjaževki
— ureditev zemljišča, dokumentacija in pričetek gradnje novega gasilskega doma

b) — telefonski priključki in javna govornica
— trafo postaja Podgora
— asfaltiranje pločnika in mulde v Janezovi vasi
— rekonstrukcija in asfaltiranje ceste in zgraditev pločnika od križišča pri zadružnem domu do mostu čez Lubijo
— tekoče vzdrževanje makadamskih cest
— tekoče vzdrževanje parka
— vzdrževanje obeležij NOB

KS Dragomer—Lukovica

a) — ureditev ribnika za prirejo rib
— zavarovanje kulturnih spomenikov — cerkve
— zgraditev vodovoda »Na vasi«

b) — pospeševanje manjkajoče obrtne dejavnosti
— organizacija kmetijske proizvodnje na melioriranem zemljišču
— organizacija redne kulturne dejavnosti
— priprava trim steze »Grič«
— dokončanje kanalizacije
— ureditev potoka Malnšica in Snežak
— postopna ureditev peš poti v naseljih
— nova razsvetljava (Lukovica—Dolina do Lukovica—Pobočje, Lukovica—Dolina do Dragomerške, šola po Dragomerški do obstoječe)

KS Log

a) — nakup in oprema stavbnega zemljišča (Log—Mole, Log—vas) — zazidalni načrt
— izgradnja povezovalnih kolektorjev s prečrpališčem
— izgradnja sekundarne kanalizacije na območju ZN Log—vas, Jordanov kot
— postavitve kontejnerja (poštno poslopje), izgradnja TT mreže in nabava tehničnih sredstev
— dokončna ureditev zajetja v Ipavcih (Jordanov kot, Malšica)
— elektrifikacija Ferjanke

b) — dokončanje asfaltiranja ostalih cest
— dokončanje pokopališča v KS — I. faza
— adaptacija šole za potrebe vzgojno-varstvene dejavnosti
— adaptacija garderobe pri športnem igrišču šole
— nadaljnja adaptacija gasilskega doma in oprema prostora in odra
— vzdrževalna dela na vodovodu
— zamenjava dotrajanih vodovodnih cevi (Jordanov kot, Log—vas)
— vzdrževanje spominskih obeležij

KS Sinja gorica

a) — rekonstrukcija elektrike
— izgradnja kanalizacije — delno
— postopek za pridobitev zemljišča za izgradnjo doma KS

b) — napeljava vodovoda
— ureditev dveh avtobusnih postajališč
— čiščenje potoka Podlipščice
— razširitev PTT mreže
— ureditev krajevnih poti
— gasilska oprema

KS Stara Vrhnika

a) — gradnja in ureditev košarkarskega igrišča
— obnova zadružnega doma
— obnova oltarja in strehe cerkve Sv. Nikolaja
— adaptacija gasilskega doma
— rekonstrukcija kanalizacije
— razširitev javne razsvetljave

- b) — nabava kontejnerja za pokopališče in mrliškega vozička
- melioracija zemljišča v Dolah
- vzdrževanje cest IV. kategorije

KS Vrhnik

nam ni posredovala letošnjih podatkov o izvršenih oz. neizvršenih nalogah v srednjeročnem obdobju 1981—1985, tako, da so nam znani le nekateri podatki opravljenih del iz analiz izvajanja planov KS v letu 1982 in 1983.

Prikaz nekaterih opravljenih del:

- izgradnja pokopališča
- ureditev kanalizacije v Gradišću — povezava Hrib—Tržaška cesta
- ureditev asfaltiranja ceste skozi Gradišće
- ureditev kanalizacije na Malem klancu
- rekonstrukcija kompletnega vodovoda s priključki na Malem klancu
- ureditev cestišča, asfaltiranje Malega klanca

KS Zaplana

- a) — asfaltiranje ceste na Marinčev grič ter od cerkve proti Miznemu dolu
- javna razsvetljava
- napeljava vodovoda do zbiralnika na Strmici
- ureditev javnega prevoza — ni ekonomske osnove

- b) — asfaltiranje ceste I/10 do Zaplane (dokončanje)

- nova prometna signalizacija
- popravilo mrliške vežice na pokopališču
- napeljava telefonskega omrežja
- elektrifikacija zaselkov Strmica, Prezid
- ureditev odra v šoli

Ugotovitve in sklepe k analizi uresničevanja družbenega plana občine v obdobju 1981—1985 z uresničevanjem investicijske politike bo Izvršni svet SO Vrhnik delegatom občinske skupščine posredoval naknadno.

Vrhnik, maj 1985

OBČINSKI KOMITE ZA DRUŽBENO-EKONOMSKI RAZVOJ
IN DRUŽBENO PLANIRANJE

KOMUNALNO PODJETJE »LJUBLJANA«
TOZD »DIMNIKARSTVO«
LJUBLJANA, Cesta VII. korpusa 17

PROBLEMATIKA dimnikarske dejavnosti

UVOD

Dimnikarsko službo ureja zakon o dimnikarski službi (Ur. l. SRS 16/74) in pravilnik o rokih čiščenja (Ur. l. SRS 1/76). Je dejavnost posebnega družbenega pomena zlasti iz razlogov zagotavljanja preventivne požarne varnosti, zmanjševanje porabe goriva in onesnaževanja ozračja. Stanje na področju dimnikarstva ni zadovoljivo, zato predlagamo, da zadevno problematiko obravnava delegatska skupščina in s svojimi stališči in usmeritvami prispeva k izboljšanju stanja.

V ta namen v tem gradivu opozarjamo le na najbolj bistvene probleme te dejavnosti.

I. NALOGE DIMNIKARSKE SLUŽBE

Na osnovi omenjenih zakonskih predpisov bi morala dimnikarska služba opravljati sledeče naloge:

- redno čiščenje kurilnih naprav
- redni tehnični pregledi
- redne meritve emisij.

Dimnikarsko službo na področju petih ljubljanskih občin in občin Brežice, Domžale, Vrhnik in Zagorje ob Savi vrši temeljna organizacija »Dimnikarstvo« v DO Komunalno podjetje »Ljubljana«. V juniju 1984 izvršena analiza stanja v temeljni organizaciji je pokazala, da teh nalog temeljna organizacija ne opravlja zadovoljivo.

Čiščenje kurilnih naprav so se kolikor toliko zadovoljivo vršila le v industriji medtem ko so bila v široki potrošnji zanemarjena. Letni tehnični pregledi se v bistvu niso vršili, meritve emisij pa le po naročilu.

Razlogi takemu stanju so navedeni v nadaljevanju.

II. POMEN DIMNIKARSKE SLUŽBE

Izjemnega pomena dimnikarske službe pri zagotavljanju preventivne požarne varnosti ni potrebno posebej utemeljevati.

Vse večji pomen pa v zadnjem času dobiva vloga urejene dimnikarske službe na zmanjševanje porabe goriva in onesnaževanja ozračja z sajimi in plinastimi emisijami.

Malo je poznano dejstvo, da že milimeter debela plast običajnih saj na ogrevalnih površinah kurilnega povzroči od 5 — 7 % večjo porabo goriva, dvomilimetrska plast pa do 10 %. Pri smolnatih in trdih, zažganih ali mineralnih oblogah se te izgube še povečajo.

V zadnjih letih v veliki meri spet prihajamo na trda goriva, ki pri izgorevanju sproščajo neprimerno večje in škodljivejšje količine saj kot tekoča in plinasta. Redno in strokovno čiščenje in urejanje kurilnih naprav ter merjenje dimnih in

plinastih emisij kurilšč so ukrepi, s katerimi se lahko občutno zmanjšajo negativne posledice uporabe slabših vrst goriva. Za Ljubljansko kotlino je zaradi njene slabe prevetrenosti in pogostih večtedenskih toplotnih inverzij to še toliko bolj pomembno. Racionalna poraba goriva in poraba čistega zraka za zgozrevanje ter onesnaževanje zraka so prenosorazmerni.

Z meritvami in analizo na 318 kurilščih v Beogradu pred in po njihovem čiščenju ter urejanju je bilo ugotovljeno:

- 5,5 % manjša poraba goriva
- 30 — 50 % manjše onesnaževanje ozračja
- 450.000 Nm³ manjša poraba čistega zraka dnevno.

Po oceni te strokovne grupe bi z rednim opravljanjem dimnikarskih storitev v Jugoslaviji lahko prehranili letno:

- 1,5 do 2 milijona ton premoga
- 400 — 500 tisoč ton tekočih goriv
- preko 100 milijonov m³ plina

To predstavlja ogromen rudnik energije, s tem pa utemeljen razlog za vzdrževanje in razvoj dimnikarske službe. Razen v kader, prevozna sredstva in zaščitna sredstva niso potrebna nikakršna velika investicijska vlaganja.

III. RAZMERE DO 30. 6. 1984

Ni mogoče mimo ugotovitve, da se dimnikarska služba v Sloveniji v zadnjih 15 — 20 letih ni razvijala kot ostale dejavnosti. Celo nasprotno, močno je nazadovala in zato imamo danes tak razkorak med potrebami in številom dimnikarjev, ki naj bi te potrebe zadovoljevali.

Vzrokov nazadovanja je več in se med seboj dopolnjujejo.

1. V 60 in 70-tih letih smo v veliki meri prehajali na uporabo takrat cenениh tekočih goriv. Ti imajo čistejšje izgorevanje in čiščenja kurilnih naprav niso bila potrebna v tako kratkih razmakih kot pri uporabi trdih goriv. Kurilne naprave na trda goriva je treba čistiti veliko pogosteje, v nekaterih primerih tudi do 30 krat kot naprave na tekoča goriva. Obenem pa se je z uvajanjem daljinskega ogrevanja zmanjševalo tudi število kurilšč. Oboje je povzročilo močno zmanjševanje potreb po dimnikarskih storitvah.

2. Število dimnikarjev je začelo počasi padati. Od preko 900 v Sloveniji v začetku 60-let na vsega 380 v letu 1984. Dimnikarji so odhajali na delo v tujino, kjer je ta poklic še danes visoko cenjen, nekateri so se prekvalificirali, veliko se jih je v tem času tudi upokojilo. Priliv mladih kadrov je bil neznaten in je še danes, saj edina dimnikarska srednja šola v Mariboru že leta nazaj ne zbere toliko učencev, da bi se lahko formiral poseben razred.

3. K zmanjševanju števila kadra in popolni nezainteresiranosti mladih za ta poklic pripomore v javnosti malo poznano dejstvo, da je dimnikarsko delo eno

najtežjih in zdravju škodljivejših. Na osnovi 17-letnega zasledovanja in raziskav Republiškega zavoda za varstvo pri delu v Ljubljani o vplivu dela in škodljivih snovi delovnega okolja na zdravstveno stanje dimnikarjev v SR Sloveniji in ugotovitev tudi spremljajočih poklicnih bolezni bo beneficirana delovna doba dimnikarjev v letošnjem letu povišana od dosedanjih 14 na 16 mesecev.

4. Posledica upadanja potreb po storitvah v tem obdobju je bilo tudi padanje realnih osebnih dohodkov dimnikarjev. Povprečni osebni dohodek v temeljni organizaciji je bil v letu 1983 vsega 17.721,65 din. Povprečni OD v razdobju januar-april 1984 pa 21.345,24 din. Zaostajanje osebnih dohodkov je bilo v temeljni organizaciji »Dimnikarstvo« Ljubljana še posebej kritično, saj je osebni dohodek KV dimnikarja na Reki znašal že v letu 1983 — 40.863 din, VKV dimnikarja pa 48.626 dinarja.

5. Delovni čas je izredno nereden in neugoden. Velika in obsežna dela v industriji se opravljajo v času remontov, to je ob prvomajskih, novoletnih in drugih praznikih, redna dela v industriji pa takrat ko le-ta stoji; to je ponoči, ob sobotah in nedeljah. Poleg tega se ta dela vrše neprekinjeno in je ekipa dimnikarjev pri delu tudi 2 dni in noči neprekinjeno, dokler delo ni končano.

6. Močno se je spremenil tudi odnos občanov do dimnikarja, ki je bil stletja dobrodošel v vsaki hiši. Dimnikarski poklic se je razvrednotil do te mere, da starši v Prekmurju in hrvaškem Zagorju, kjer je ta poklic imel 100-letno tradicijo, danes straše otroke: če se ne boš učil, boš šel pa za dimnikarja.

7. V temeljni organizaciji »Dimnikarstvo« je bila vodena neprimerna cenovna politika, katere rezultat je bila povprečna letna rast cen v zadnjih šestih letih 5,5 %.

Rezultat je bilo 5—8 kratno zaostajanje cen storitev v primerjavi s cenami v drugih mestih Jugoslavije. Zato je temeljna organizacija reševala svojo existenco na tri načine:

— na račun izredno nizkih osebnih dohodkov, popolnoma nezadovoljive opremljenosti tako z delovnimi kot zaščitnimi sredstvi

— z zmanjševanjem obsega del v široki potrošnji in preorientacijo v industrijo: kar je vzrok še dodatnejšemu poslabšanju zdravstvenega stanja dimnikarjev, postopnim opuščanjem rednih čiščenj najprej v oddaljenejših, nato pa v vsej bližnjih področjih in stanovanjih. Veliko občanov dimnikarja ni videlo že pet, šest ali celo deset let.

— z zaračunavanjem neopravljenih storitev, kar je zajelo tak obseg, da bi tudi 3 — 4 kratno povečanje cen in obenem ukinitve zaračunavanja neopravljenih storitev ne spremenilo celotnega prihodka iz področja široke potrošnje.

Nerealnost takratnih cen dimnikarskih storitev v Ljubljani je razvidna iz primerjave cen čiščenja v enodružinski hiši s centralno kurjavo, dimnikom in dimovodom:

V Ljubljani 121 do max. 149,50 (za tekoče gorivo)

V Kamniku od 528 dalje

+ 50 % za tekoče gorivo

+ 50 % za delo popoldan, ponoči

+ prevoz

Na Rijeki od 740 dalje

V Zagrebu od 486,50 dalje

V Sarajevu od 910 dalje

Zadnja leta smo v veliki meri prisiljeni spet prehajati na trda goriva, ki so cenejša, predvsem pa zanesljiveje dosegljiva. Potrebe po dimnikarskih storitvah so zato začele naraščati in narasle do danes za nekajkrat, dimnikarjev pa ni.

IV. SPREMEMBE V DRUGI POLOVICI LETA 1984 IN PROGRAM ZA LETO 1985

V letu 1984 se je situacija zaostila že preko vseh kritičnih meja. Temeljno organizacijo »Dimnikarstvo« je zapustilo samo v prvih štirih mesecih 11 delavcev od skupaj 68. S korekcijo cen v Ljubljani in občinah, v katerih temeljna organizacija vrši dimnikarske storitve, je bil zagotovljen temeljni pogoj za urejanje dimnikarske dejavnosti na teh področjih. Kljub še vedno neustrezno vrednotenemu delu dimnikarjev je bil ustavljen odliv delavcev in do konca leta 1984 je bilo v temeljni organizaciji zaposlenih že 73 dimnikarjev. V septembru 1984 so bili občutno popravljene osebni dohodki in je povprečje v decembru 1984 znašalo že 43.400,70 din.

Kadrovati smo začeli tudi srednješolski kader, predvsem gradbene in strojne tehnike, za katere poteka v okviru Mariborske srednje gradbene šole in Strojne fakultete v Ljubljani posebno izobraževanje za strokovno zahtevnejša dela in organizacijo dimnikarske službe na terenu. Trenutno obiskuje to izobraževanje 12 srednješolcev, ki so zaposleni pri nas kot dimnikarji.

V jeseni 1985 bomo zaradi pomanjkanja zaposlili še 30—40 delavcev drugih kvalifikacij za katere bomo organizirali izobraževanje in prekvalifikacijo.

Večji del sredstev TOZD namenja za nabavo zaščitne opreme (dihalni aparati, maske, izolativne obleke itd.), opremo za strojna in kemična čiščenja ter vozila R-4. Dimnikarji so vse do sedaj uporabljali v glavnem le kolesa in mopede, kar je po eni strani nevarno z zdravstvenega vidika, po drugi strani pa ni bil možen niti prevoz strojne in zaščitne opreme.

Povečuje se pogostost čiščenja predvsem večjih kurilšč kot največjih potrošnikov goriva in onesnaževalcev, postopoma uvajamo tudi organizacijske

spremembe v obdelavi terena, začeli smo s planiranjem dela kar je skupaj s povečanjem števila dimnikarjev občutno vplivalo na povečanje zmogljivosti temeljne organizacije in ustvarilo možnost, da se v široki potrošnji postopoma ponovno uvajajo redna dela na leta zapuščenih področjih.

Pri tem pa naletimo na očitke češ, kaj se sedaj silite, kje ste pa bili vsa ta leta. Občani dimnikarjev enostavno ne puste opraviti storitev in vsi rajoni, kjer so uvedeni ponovni redni obhodi so nerentabilni. Veliko občanov danes meni, da dimnikarska služba deluje kot servisna in se dimnikarja spusti v hišo ali pa naroči kadar se ga pač potrebuje. Temu ni tako. Zakon o dimnikarski službi in pravilnik o rokih čiščenja urejata obveznosti in odgovornosti tako dimnikarske organizacije kot koristnika kurilnih naprav ter predpisujeta visoke kazni za dimnikarsko organizacijo, ki ne izvaja del v predpisanih rokih in za koristnika, ki ne omogoči ali ne pusti rednih čiščenj.

Uvedeno je bilo sprotito zaračunavanje samo opravljenih storitev in ukinjeno vsa leta običajno pavšalno zaračunavanje.

Uvedli smo spremljanje in analiziranje virov prihodka in na osnovi tega bomo usklajevali cene storitev in na ta način odpravili nekatere disparitete. Skrbeli bomo za izvajanje ustrezne cenovne politike, da ne bi prišlo do ponovnih absurdov kot smo jih že imeli.

Postopoma smo začeli z reorganizacijo rajonov z namenom, da se ti pokrivajo z mejami krajevnih skupnosti. Na ta način bo vzpostavljen pristnejši kontakt s krajani in boljši pregled nad opravljanjem storitev.

Začeli smo s popisi kurilnih naprav po lokaciji, moči, vrsti goriva in emisiji — kataster onesnaževalcev.

Nadaljevali bomo s humanizacijo dela zaenkrat z nadaljnjim opremljanjem z vozili, nabavo in obvezno uporabo zaščitnih sredstev ter omejevanjem ekspozicije pri najnevarnejših delih.

Uvedli bomo dežurno službo dveh do štirih dimnikarjev za nujna naročila in dežurstvo med prazniki.

Delamo na ustreznem načinu vrednotenja del in nalog ter nagrajevanja po opravljenem delu skladno s samoupravnim sporazumom za komunalno gospodarstvo. Aktivno bomo delovali na ponovnem uvajanju rednega dela na opuščenih področjih sorazmerno z razpoložljivim kadrom.

V letošnjem letu imamo namen aktivno delovati na osveščanju občanov o pomenu rednih čiščenj preko skupščin krajevnih skupnosti, javnih občil ipd. V kolikor bomo lahko odvojili sredstva imamo za dan varčevanja 31. 10. namen izdati brošuro v cca. 30.000 izvodov z nasveti občanov, ki bi jo delili brezplačno.

V letošnji poletni sezoni od maja do konca oktobra bomo skladno s stališči in sprejetimi sklepi izvršnih svetov občin, skupščin združenega dela in krajevnimi skupnostmi skupaj s požarno in sanitarno inšpekcijo, izvedli sistematično akcijo vseh aktivnosti, ki bi jih v tem času morali po zakonu vsako leto.

Ker ta dela niso bila že leta storjena in so tudi sicer zamudna, predvsem čiščenje iztočnic in tehnični pregledi ter je stanje kurilnih naprav, v prvi vrsti dimnikov v stanovanjskih blokih, precej kritično, smo se odločili, da jih izvedemo temeljito in strokovno. To pa lahko pomeni, da povsod letos to ne bo mogoče in bomo v nekaterih krajevnih skupnosti ta dela prisiljeni opraviti v naslednji poletni sezoni.

V. PROBLEMATIKA V OBČINI VRHNICA

Vsa do sedaj navedena problematika in ukrepi veljajo v celoti tudi za območje občine Vrhnika. V začetku oziroma do polovice leta 1984 so dimnikarsko dejavnost opravljali trije delavci. V jeseni 1984 se je število povzpelo na 7 delavcev. Največji problem, s katerimi se srečujemo v široki potrošnji, je odklanjanje storitev s strani občanov, kar povzroča, da je delovni čas delavcev neracionalno izkoriščen. Težko je prepričati občane, da je v kurilni sezoni potrebno naprave strokovno čistiti skladno z občinskim odlokom vsak drugi mesec. Predvsem lastniki individualnih hiš so si kupili orodje in čistijo sami, zato še bolj kategorično odklanjajo dimnikarske storitve. Kljub temu nameravamo z začetno politiko ponovnega uvajanja urednih dimnikarskih storitev nadaljevati, ker smo prepričani v uspeh osveščevalnih akcij in bi s prijavljanjem občanov, ki ne dovoljujejo opravljanja storitev, do jeseni še počakali.

V času nekurilne sezone od maja do oktobra bomo vršili skladno z Zakonom o dimnikarski dejavnosti in pravilnikom o rokih naslednja dela:

1. letno čiščenje in požarnovarnostni (tehnični) pregled vseh aktivnih in neaktivnih kurilnih naprav. To so štedilniki, peči, centralne kurilne naprave, dimovodi, dimniki itd. Občani in hišni sveti bodo prejeli zapisnik o tem pregledu in ugotovitvah pomanjkljivosti.

2. Obenem bomo občanom v primeru potrebe izvedli strojno ali kemično čiščenje ter na željo tudi konzervacijo centralnih kurilnih naprav.

3. Čistili bomo saje iz iztočnic.

4. Čistili bomo prezračevalne naprave — zračnike.

Kdaj se bodo vsa ta dela v posameznih krajevnih skupnostih vršila, bodo občani pravočasno seznanjeni z obvestili.

Do začetka kurilne sezone imamo namen področje vrhniške občine razdeliti na dva rajona in ojačati že z dvema delavcema ter ustrezno opremo. Smatramo, da bo področje občine Vrhnika na ta način kadrovsko in tehnično ustrezno pokrito, kar bi moralo zadoščati za opravljanje dimnikarske dejavnosti v skladu z občinskim odlkom.

Problem, ki pa ga temeljna organizacija ne v vrhniški ne v katerikoli drugi občini brez ustrezne širše družbene pomoči ne bo zmogla sama reševati, so ustrezni poslovni prostori za kopalnico, garderobo in skladišče ter stanovanjski problemi delavcev. Sedanje prostore tako poslovne kot tri samske postelje imamo v privatnem najemu in so popolnoma neustrezni. Za svoje potrebe bi potrebovali poslovne prostore v družbenem sektorju, ki smo jih pripravljene vzeti v najem in sicer: kopalnico za 10–12 delavcev, garderobo in prostor za skladiščenje strojne opreme, vsega skupaj 50–60 m².

Po vprašanju reševanja stanovanjskih problemov delavcev smo v temeljni organizaciji sicer začeli s širšo akcijo namenskega varčevanja ker temeljna organizacija ne razpolaga s sredstvi, da bi sama kupovala in dodeljevala stanova-

nja delavcem. Zato predlagamo koordinirano reševanje skupaj s širšo družbeno skupnostjo tako s solidarnostnimi kot kadrovskimi stanovanji, stanovanji sklada splošnega družbenega premoženja, krediti Samoupravne stanovanjske skupnosti ipd.

Reševanje stanovanjskih problemov s samskimi ležišči je za temeljno organizacijo sicer cenejši, vendar z vidika zadrževanja delavcev v poklicu neustrezen način. V kolikor delavec v svojem poklicu in temeljni organizaciji ne bo videl prave perspektive reševanja svojega stanovanjskega problema, bo poklic še naprej zapuščal.

Z ozirom na veliko pomanjkanje dimnikarskih delavcev v Sloveniji in na dejstva, kot tudi, da se morajo občani dimnikarja navaditi in ga že po tradiciji žele poznati, je skupna akcija v okviru občine smotrna in potrebna.

ANALIZA plana obrtne dejavnosti

Plan obrtne dejavnosti je bil sprejet v letu 1980 kot prvi planski dokument na tem področju. Obravnava le zasebni sektor drobnega gospodarstva in izhaja iz stanja obrtne dejavnosti v letu 1979.

Analiza obsega področja kot so navedena v planu obrtne dejavnosti: stanje in potrebe po delavcih iz posameznih obrtnih strok, prostorske usmeritve nadaljnjega razvoja, področje davčne politike, področje kadrovanja, področje cen in kreditiranja.

Stanje in potrebe po posameznih strokah

Iz priložene tabele je razvidno, da se je število obrtnikov v občini v obdobju 1979 – 1984 povečalo za 143, to je za 75 % in število zaposlenih pri obrtnikih za 139 oz. 91 %. Tako se je skupaj zaposlenih v obrti povečalo za 282, to je za 82 %. Porast po posameznih strokah je različen in je največji pri predelavi kovin, predelavi lesa in izdelavi in popravilu elektro izdelkov.

Kljub izrednemu porastu števila zaposlenih v obrti, nam po planu do leta 1985 od planiranih 380 primanjkuje še 265. Višek imamo predvsem v proizvodnih dejavnostih, saj potreb po teh v planu nismo prikazali.

Iz prikazanih podatkov ugotavljamo, da se je povečalo zaposlovanje pri obrtnikih. Tako je v letu 1979 na enega obrtnika bilo zaposleno 0,79 delavca, v letu 1984 pa 0,87 delavca. V SR Sloveniji je bilo v letu 1984 na obrtnika zaposleno 1,03 delavca.

Prav tako se je povečalo število oseb, ki opravljajo obrtno dejavnost kot postranski poklic in sicer od 39 v letu 1979 na 103 v letu 1984. V primerjavi z letom 1983 sicer opazimo manjše upadanje.

Stanje deficitarnih obrtnih dejavnosti se ni bistveno spremenilo kljub določenemu porastu števila zaposlenih. V posameznih strokah nam primanjkuje še 20 krojačev oz. šivilj, 29 vodovodnih inštalaterjev in inštalaterjev za centralne kurjave, 15 avtomehaničarjev in 19 avtokleparjev in ličarjev, 16 stavbnih kleparjev, 8 avtoelektričarjev, 9 čevljarjev.

Poudariti moramo, da je bil plan potrebe za posamezne obrtne dejavnosti izdelan na osnovi stanja storitvenih dejavnosti v SR Sloveniji z upoštevanjem evropskih normativov števila posameznih storitvenih dejavnosti na 1000 prebivalcev.

TABELA 1 - OBRJNIKI IN ŠTEVILO ZAPOSLENIH

OBRT	1979			1984			IND	Primanj- kljaj do 1. 1985
	obrt.	zap.	skup.	obrt.	zap.	skup.		
avtomehanika	2	5	7	6	6	12	171	15
avtoklepar.in.ličarstvo	1	1	2	3	3	6	300	19
urarstvo	1	1	2	1	-	1	100	5
livarstvo	3	8	11	3	8	11	100	-
kovaštvo	2	-	2	3	-	3	150	2
Strojno ključavnič.	6	13	19	8	16	24	126	15
ključavničarstvo	4	-	4	5	7	12	300	8
orodjarstvo	1	-	1	5	10	15	1500	-
kovinostugarstvo	3	3	6	4	5	9	150	-
izdel.drob.kov.predm.	8	3	11	24	48	436	-	-
kleparstvo	1	-	1	2	3	5	500	16
izdel.in.popravilo	5	9	14	10	15	25	178	-
elektr.izdelkov	1	4	5	2	7	9	180	4
elektroinštalaterstvo	1	4	5	2	7	9	180	4

elektromeh.za dvigala	3	4	7	4	11	15	214	-
avtoelektričarstvo	2	-	2	1	-	1	100	2
kolarstvo	1	-	1	1	-	1	100	2
sodarstvo	1	-	1	-	-	-	-	-
mizarstvo	13	16	29	20	22	42	145	5
izdel.drob.les.predm.	2	1	3	6	5	11	367	-
tapetništvo	1	-	1	-	-	-	-	3
izdel.tekstil.predm.	5	-	5	5	-	5	100	20
čevljarstvo	2	-	2	4	1	5	250	9
vulkanizerstvo	1	1	2	3	6	9	450	-
torbarstvo in usnjena								
galanterija	2	3	5	4	4	8	160	-
slastičarstvo	2	3	5	3	2	5	100	5
pekarstvo	3	9	12	7	12	19	158	-
izdel.predm.iz plast.								
mas	6	13	19	20	27	47	247	-
zlatarstvo	1	-	1	1	-	1	100	1
graverstvo	2	2	4	2	2	4	100	5
cvetličarstvo	1	1	2	2	-	2	100	6
inštalat.za centralo								
in vodovod	2	4	6	7	5	12	200	29
kamnosestvo	3	3	6	3	5	8	133	-
soboslikarstvo	6	1	7	7	1	8	114	22
pečarstvo	2	-	2	1	-	1	-	11
steklarstvo	2	1	3	3	1	4	133	5
zidarstvo in fasader.	7	13	20	13	12	25	125	25
žensko in možko friz.	13	4	17	16	10	26	153	1
kemično čiščenje	1	3	4	1	4	5	125	5
fotografiranje	3	1	4	3	1	4	100	-
opravljanje storitev z								
gradb.mehanizacijo	6	2	8	15	4	19	237	7
opravljanje storitev s								
kmet.mehanizacijo	1	-	1	1	1	2	200	12
gostinstvo	17	20	37	24	31	55	149	-
avtoprevoznništvo	37	1	38	52	1	53	139	-
ostalo	5	-	5	29	20	49	980	-

S K U P A J 191 153 344 334 292 626 182 265

TABELA 2 - OBRT KOT POSTRANSKI POKLIC

OBRT	1979	1981	1982	1983	1984
avtokleparstvo in avtomehanika		1	1	3	2
kovinostugarstvo in orodjarstvo		2	2	2	-
kleparstvo in ključavničarstvo	1	2	5	5	3
galvanizerstvo in zlatenje		1	1	1	1
brušenje		1	1	2	2
izdel.drobnih kov.predmetov	15	16	18	21	16
precizna mehanika		4	5	2	2
izdel.in.popravilo električnih					
izdelkov	2	4	6	11	18
servis TV aparatov		1	2	4	1
montaža anten		1	1	-	-
izdel.tekstilnih izdelkov	3	5	6	6	5
tapetništvo		1	1	1	1
fotografiranje		1	1	1	1
mizarstvo in drobni leseni predm.	5	7	6	10	3
izdel.preprostih predm.iz papirja	1	4	5	2	2
žagarstvo		1	1	1	1
zidarstvo in gradb.storitve	2	1	1	6	6
fotokopiranje in prepisovanje		4	6	6	3
obdelava podatkov			1	1	1
dodelava in montaža raznih izdel.	9	17	22	24	28
servis gasilnih aparatov			2	2	1
gostinstvo				1	1
ostalo	1			1	
S K U P A J	39	73	94	112	103

TABELA 3 - DEFICITARNE DEJAVNOSTI

OBRT	1981	1984
čevljarstvo	4	4
krojaštvo, šiviljstvo	5	5
kovaštvo	3	3
servis gospodinjstvih strojev	1	2
servis TV aparatov	1	1
popravilo kmetijskih strojev	-	-
inštalaterstvo za vodovod in centr.kur.	15	12
avtomehanika	10	12
avtokleparstvo in avtoličarstvo	1	6
avtoelektričarstvo	2	1
stavnbo kleparstvo	1	5

Izdelava prostorskih izvedbenih načrtov obrtnih con

Javna obravnava o osnutku zazidalnega načrta obrtne cone na Vrhniki je bila zaključena poleti 1984. Dokument je bil dopolnjen s pripombami in pogoji soglasij in predložen v obravnavo zborom občinske skupščine, ki ga je sprejela v septembru 1984.

Obrtna cona Vrhnika je zasnovana tako, da je na lokaciji z naravno razmejitvijo, ki jo predstavlja potok predvideno 20 lokacij za obrt in 14 možnih lokacij stanovanjskih enot. Stanovanjski in proizvodni del nimata neposredne cestne povezave in s tem se izognemo nepotrebnemu tranzitu preko stanovanjskega dela. V proizvodnem delu je možno variantno oblikovanje parcel in objektov od 144 kv. m do 432 kv. m. V obrtni coni je predvidena skupna kurilnica z depozitno in zaklonišče.

V planu Samoupravne komunalno-cestne skupnosti je za območje obrtne cone predvidena pridobitev zemljišč in komunalna ureditev, kar je predpogoji za realizacijo. Pričet je že postopek pridobivanja zemljišč.

Lokacije za obrtno dejavnost v drugih krajevnih skupnostih so še vedno nedoločene zaradi neizdelane urbanistične dokumentacije, predvsem kot posledica obveznega usklajevanja družbenih planov z interventnim zakonom o varstvu kmetijskih zemljišč pred spreminjanjem namembnosti.

Vpliv davčne politike na razvoj obrtne dejavnosti

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o davkih občanov (Ur. list SRS št. 9/85) prinaša na področju odmere davka od dohodka iz gospodarskih dejavnosti ter na področju olajšav na odmerjeni davek več novosti, ki jih povzema tudi odlok o davkih občanov (Ur. list SRS št. 12/83 in 13/85) v skladu z dogovorom o usklajevanju davčne politike.

Novosti so sledeče:

- a) davka iz gospodarskih dejavnosti se ne plačuje med drugim tudi od dohodkov, doseženih
 - s prodajo izdelkov domače obrti in
 - oddajo viškov električne energije, če inštalirana moč male hidroelektrarne ne presega 100 KW

b) za materialne stroške se štejejo tudi:

- izdatki za vzdrževanje osnovnih sredstev zaradi zagotavljanja njihovega tekočega delovanja in izdatki investicijskega vzdrževanja v obsegu, ki ga predpiše Izvršni svet skupščine SR Slovenije;
- izdatki za zakupnino za poslovni prostor v tuji zgradbi in za zemljišče, ki se uporablja za opravljanje gospodarske dejavnosti ter za najemnino za opremo;
- izdatki za nadomestila za ločeno življenje zavezanca in delavcev ter za selitvene stroške delavcev;
- izdatki v zvezi z raziskovanjem in razvijanjem proizvodnega programa;
- plačane obresti od kreditov za obratna sredstva ter plačane obresti za material, prejet v predelavo na podlagi kooperantske pogodbe;
- c) med zakonske in pogodbene obveznosti se uvrščajo še plačane obresti od kreditov za osnovna sredstva, prejetih od bančnih organizacij ter stroški zavarovanja teh kreditov;

č) stopnje davka iz gospodarskih dejavnosti so proporcionalne. Z odlokom je v skladu z dogovorom o usklajevanju davčne politike določena stopnja 35 %, medtem ko je bila za leto 1983 veljavna progresivna lestvica s stopnjami od 31 do 56 odstotkov, za leto 1984 pa od 20 do 57 odstotkov od ostanka čiste dohodka.

d) olajšava za vložena sredstva za nabavo, rekonstrukcijo in modernizacijo osnovnih sredstev zaradi razširitve dejavnosti je bila po dosedaj veljavnih

predpisih priznana v višini 20 % vloženih sredstev in se je v letu 1983 porazdelila na 5 let, v letu 1984 pa na tri leta.

Sprememba zakona omogoča zavezanca, da v letni napovedi iz tega razloga uveljavlja znižanje davčne osnove za 25 odstotkov in sicer za dobo največ petih let. Zavezanec lahko tudi neobdavčeni del davčne osnove naloži pri bančni organizaciji kot namenski depozit, zbrana namenska sredstva s pripadajočimi obrestmi pa mora porabiti v petih letih.

Zavezancem, ki opravljajo dejavnost naštete v 24. členu odloka o davkih občanov (storitvene dejavnosti) se davčna osnova zniža za dodatnih 5,10 oziroma 15 odstotkov.

Storitvenim dejavnostim se prizna olajšava v višini od 20 do 40 % odmerjenega davka, če opravijo najmanj 40 % letnega celotnega prihodka s storitvami občanom in hišnim svetom, dosedaj je bil ta pogoj 50 %.

Začetnikom se priznajo davčne olajšave za prva tri leta v višini 100 %, 50 % in 25 % od odmerjenega davka.

Olajšava za izvoz blaga in storitev domače proizvodnje na konvertibilno področje se prizna v primeru, ko je devizni priliv razporejen na devizni račun obrtne zadruge ali OZD. Davčna olajšava se prizna tudi za storitve, ki jih zavezanec opravi v tujini preko OZD in zavezancem, ki opravljajo gostinsko dejavnost, če po pogodbi z OZD sprejemajo dinarske (turistične) čke.

V letu 1983 so bile priznane naslednje olajšave iz gospodarskih dejavnosti:

Za vlaganja v razširjeno reprodukcijo		Za začetek opravl. dej.		Za učence in študente		Za starost		Skupaj	
št.	znesek	št.	znesek	št.	znesek	št.	znesek	št.	znesek
13	744.374	5	343.236	3	15.149	1	6.000	22	1.108.759

Področje cen

Cene obrtnih storitev so se v letu 1984 oblikovale v skladu z odlokom o pogojih in načinu oblikovanja cen in družbeni kontroli cen v letu 1984 (Ur. list SFRJ št. 23/84).

Cene so bile do maja 1984 zamrznjene. Po odmrznitvi je občinska skupnost za cene evidentirala oz. odobrvala cene v okviru dogovorjene politike cen in usmeritev Republiške skupnosti za cene.

Kreditiranje

V letu 1984 je Ljubljanska banka odobrila posojilo 21 obrtnikom za obratna sredstva v znesku 14.050.000 din in 15 obrtnikom posojilo za investicije v znesku 11.141.000 din. Kredite za investicije so koristili tako obrtniki, ki opravljajo proizvodno dejavnost, kot tudi obrtniki, ki opravljajo storitveno obrt (gostinci, avtoprevozniki, optika, slaščičar, predelava plastike, kemična čistilnica, izdelovanje kovinskih izdelkov).

V primerjavi z letom 1983 so se krediti povečali za 38 %.

Izobraževanje in štipendiranje

Glede na spremenjen način šolanja učencev v gospodarstvu, ki je bolj usmerjen za potrebe industrije imamo še vedno evidentirano le pet pogodb o štipendiranju.

UGOTOVITVE:

1. Kljub porastu števila zaposlenih v obrti v obdobju 1979 — 1984 ugotavljamo, da nam po planu do leta 1985 primanjkuje še 265 zaposlenih. Primanjkuje nam predvsem storitvenih dejavnosti, medtem ko imamo več zaposlenih v proizvodnih dejavnostih za katere pa potreb v planu nismo prikazali.

2. Z izdelavo zazidalnega načrta obrtne cone Vrhnika so dane možnosti za pridobitev poslovnih prostorov, tako obrtnikom v občini kot tudi obrtnikom iz drugih občin, ker so v sklopu obrtne cone predvidene tudi stanovanjske parcele.

3. Na področju davčne in bančne politike so v okviru predpisov prisotni napor za pospeševanje storitvenih in deficitarnih dejavnosti (davčne olajšave in najemanje kreditov pod ugodnejšimi pogoji).

Vrhnika, maj 1985

IZVRŠNI SVET
SKUPŠČINE OBČINE VRHNICA

POROČILO o oskrbi v občini Vrhnika v letu 1984

Oskrba v občini Vrhnika je bila v letu 1984 zadovoljiva. Trgovske organizacije niso imele večjih težav pri redni oskrbi z živili. Vsi osnovni artikli so bili v prodaji v zadovoljivih količinah skozi vse leto. V začetku leta se je povečala prodaja skladkorja, olja in moke, vendar tega blaga ni zmanjkalo. Redna oskrba z jedilnim oljem se je reševala z občasnim sproščanjem blagovnih rezerv tako, da potrošniki pomanjkanja niso občutili. Prav tako je v začetku leta primanjkovalo kave. Z ureditvijo cene jo je bilo dovolj skozi vse leto.

V primerjavi z letom 1983 se je izboljšala ponudba tekstilnega blaga. S preureditvijo Blagovnice se je povečal promet za 63 %.

Vzrok, da ni bilo pomanjkanja, tako osnovnih živil kot tudi artiklov, ki jih je primanjkovalo v prejšnjih obdobjih, je bila deloma posledica večje in enakomernije možnosti nabave, pa tudi zaradi zmanjšanja kupne moči in povečanja cen.

Poslovni čas v trgovinah je oblikovan v soglasju s konferenco potrošnikov oz. svetov potrošnikov v manjših krajevnih skupnostih. Trgovske organizacije so obveščale upravni organ o spremembah poslovnega časa, koriščenju dopusta zaposlenih. Vlogam za začasno prenehanje so bila priložena soglasja svetov potrošnikov tam, kjer ti delujejo oz. soglasja svetov krajevnih skupnosti.

Konec leta je Mercator ukinitel trgovino v Zaplani. S pomočjo krajevnih skupnosti se je rešil problem oskrbe z izdajo obrtnega dovoljenja za prodajo na drobno.

Sveti potrošnikov se v letu 1984 niso sestajali.

Poročilo je obravnaval Izvršni svet SO Vrhnika in predlaga zborom občinske skupščine, da ga sprejmejo na znanje.

Vrhnika, maj 1985

IZVRŠNI SVET
SKUPŠČINE OBČINE VRHNIKA

Na podlagi petega odstavka 14. člena in prvega odstavka 17. člena zakona o kmetijskih zemljiščih (Ur. list SRS št. 1/79 in 11/81), 202. člena statuta občine Vrhnika (Ur. list SRS št. 31/79 in 5/82), odloka o odškodnini zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč in gozda Skupščine občine Vrhnika (Ur. list SRS št. 25/79, 38/81 in 34/84) ter spremembe dogovora o skupnih osnovah in merilih za določitev odškodnine zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča ali gozda in ugotovitvenega sklepa Izvršnega odbora Zveze Kmetijskih zemljiških skupnosti Slovenije (Ur. list SRS št. 7/85), je Skupščina občine Vrhnika na seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti, dne ... sprejela

ODLOK o spremembi odloka o odškodnini zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča ali gozda

1. člen

Drugi člen odloka o spremembi o odškodnini zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča ali gozda (Ur. list SRS št. 34/84) se spremeni in se na novo glasi:

Odškodnina zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča ali gozda se določi tako, da se pri kmetijskem obdelovalnem zemljišču VII. in VIII. katastrskega razreda upošteva najnižja odškodnina, ki jo določi Izvršni svet Skupščine SR Slovenije, pri ostalih katastrskih razredih pa se upoštevajo vrednostna razmerja v primerjavi z najnižjo odškodnino, in sicer:

1. kmetijsko obdelovalno zemljišče VII. in VIII. katastrskega razreda	najnižja odškodnina
2. kmetijsko obdelovalno zemljišče V. in VI. katastrskega razreda	najnižja odškodnina + 50%
3. kmetijsko obdelovalno zemljišče IV. katastrskega razreda	najnižja odškodnina + 200%
4. kmetijsko obdelovalno zemljišče III. katastrskega razreda	najnižja odškodnina + 700%
5. kmetijsko obdelovalno zemljišče II. katastrskega razreda	najnižja odškodnina + 800%
6. kmetijsko obdelovalno zemljišče I. katastrskega razreda	najnižja odškodnina + 900%

Kmetijska neobdelovalna zemljišča in gozd se razvrstijo od V. do VIII. katastrskega razreda kmetijskih obdelovalnih zemljišč.

2. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v uradnem listu SRS.

Socialistična republika Slovenija
SKUPŠČINA OBČINE VRHNIKA

Številka:
Datum:

PREDSEDNIK
SKUPŠČINE OBČINE VRHNIKA
ANDREJ VIDOVIČ

OBRAZLOŽITEV

Podlaga za sprejem odloka o spremembi odloka o odškodnini zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča ali gozda je podana v spremembi dogovora o skupnih osnovah in merilih za določitev odškodnine zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča ali gozda ter ugotovitvenega sklepa Izvršnega odbora Zveze Kmetijskih zemljiških skupnosti Slovenije. Pobudo za spremembo dogovora je Izvršni svet SO Vrhnika obravnaval 29. 3. 1984 in pobudo sprejel.

Z odlokom o spremembi odloka je spremenjeno razmerje oziroma višina odškodnine med najnižjo in najvišjo odškodnino in sicer tako, da najnižjo odškodnino določi in jo vsaki dve leti valorizira republiški izvršni svet (za VII. in VIII. katastrski razred) za višje katastrske razrede pa se odškodnina bistveno poveča glede na razred kmetijskega zemljišča ali gozda.

V fazi javne razprave osnutka odloka je bilo ugotovljeno, da je potrebno prvi člen osnutka odloka o spremembi odloka o odškodnini zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča ali gozda dopolniti z naslednjim besedilom: »Kmetijska neobdelovalna zemljišča in gozd se razvrstijo od VI. do VIII. katastrskega razreda kmetijskih obdelovalnih zemljišč.«

Izvršni svet je o navedenem predlogu odloka razpravljal na svoji seji in predlaga zboroma občinske skupščine, da sprejmeta naslednji

SKLEP: Sprejme se predlog odloka o spremembi odloka o odškodnini zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča ali gozda.

Vrhnika, maj 1985.

IZVRŠNI SVET
SKUPŠČINE OBČINE VRHNIKA

PREDLOG

Na podlagi 39. člena zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Ur. list SRS št. 18/84) in 234. člena statuta občine Vrhnika (Ur. list SRS št. 31/79 in 5/82) je Skupščina občine Vrhnika na sejah zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti, dne ... sprejela

ODLOK o sprejemu zazidalnega načrta Avtomontaže v Sinji gorici

1. člen

S tem odlokom se sprejme zazidalni načrt območja Avtomontaže v Sinji gorici, ki ga je izdelal Zavod za prostorsko in urbanistično načrtovanje, izdelovanje tehnične dokumentacije objektov ter inženiring Vrhnika pod št. 02/3/84.

2. člen

Območje zazidalnega načrta obsega površino med magistralno cesto M 10 Ljubljana—Vrhnika, traso opuščene železniške proge, glavno napajalno cesto v industrijski coni in kmetijskimi površinami kmetije Kralovš.

3. člen

Območje zazidalnega načrta je namenjeno proizvodnim upravnim, funkcionalnim in pomožnim površinam industrije.

Proizvodnja obsega panoge, ki so opisane v zazidalnem načrtu. V bodočih fazah izgradnje je možna razširitev proizvodnih programov, ki jih opravlja Avtomontaža — TOZD Kovinarška in so v skladu s predvidenimi ukrepi varstva okolja.

4. člen

1. Tlorisni gabariti proizvodnih objektov so oz. bodo: hala 1 — 135 m × 31,30 m, hala 2 — 125 m × 20 m, hala 3 — 125 m × 20 m, hala 4 — 120 m × 20 m, hala 5 — 115 m × 20 m.

Arhitektura proizvodnih objektov bo enotna:

- konstrukcija bo armiranobetonska — tipska
- kritina bo iz »Trimo« MG 60 plošč, živo rdeče barve, naklona 17°
- zunanje stene bodo iz siporeksa, omet bo svetlo sive barve
- čelne fasade bodo do višine + 7,00 m obložene z enakimi ploščami, kot streha

- obloge ostalih sten bodo enake,
- okna na fasadi bodo enotna tipska, kovinska kot na hali 1,
- strešine kupole bodo na halah 2, 3, 4, 5 enake
- vertikalni gabarit določa:

kota pritličja + 0,00 = 292,08

kota kopnega nosilca + 7,00

kota prečnega nosilca v slemenu + 10,30

— hale 2, 3, 4 in 5 bodo v osnovnem prečnem razponu enake, enake tudi po strešnem naklonu in ostalih elementih, ki določajo vertikalni in horizontalni gabarit brez toleranc.

2. Upravni objekt bo velikosti 55 m × 18 m ± 1,00 m. Višina objekta bo P + 2, streha bo ravna, stenske obloge bodo enake kot na proizvodnih halah.

Obloženi bodo vsi zunanji parapetni zidovi, rebra iz MG plošč bodo vodovodna.

Okna bodo tipska, kovinska in bodo potekala zvezno po vseh fasadah.

5. člen

Ogrevanje bo omogočeno iz skupne kotlovnice na trdo gorivo, zahodno od proge.

Območje Avtomontaže bo priključeno na komunalne vode, ki so generalno obdelani v sklopu industrijske cone Vrhnika.

Območje se bo kanaliziralo v ločenem sistemu.

6. člen

Program zazidalnega načrta bo realiziran postopoma, v skladu s planom razvoja DO.

Zemljišča, ki se ne pozidajo v I. fazi, so zavarovana zemljišča. Na teh zemljiščih se lahko do realizacije celotnega zazidalnega načrta postavljajo začasni montažni objekti oz. se lahko uporabljajo kot deponija industrijskih proizvodov.

Z zazidalnim načrtom predvideno zaklonišče mora biti realizirano istočasno z upravnim objektom.

7. člen

Investitorji in izvajalci objektov morajo dosledno upoštevati določila besednega in grafičnega dela zazidalnega načrta in pogoje soglasij, ki so sestavni del prostorskega izvedbenega načrta.

8. člen

Zazidalni načrt Avtomontaže je na vpogled občanom, organizacijam združenega dela in skupnostim pri upravnem organu Skupščine občine Vrhnika, pristojnem za urbanizem in na Zavodu za prostorsko in urbanistično načrtovanje Vrhnika.

9. člen

Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravlja Medobčinski inšpektorat občin Idrija, Logatec in Vrhnika.

10. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS.

Socialistična republika Slovenija
SKUPŠČINA OBČINE VRHNIKA

Številka: 3/6-350-011/77

Datum:

PREDSEDNIK
Skupščine občine Vrhnika
ANDREJ VIDOVIČ

OBRAZLOŽITEV

V času javne razprave o osnutku zazidalnega načrta industrijske cone Vrhnika je Avtomontaža ugotovila, da si mora do leta 2010 zagotoviti površine, potrebne za proizvodnjo specialnih nadgradnje. Ker je Avtomontaža z obstoječimi objekti locirana na zahodni strani industrijske cone, je bilo načrtovane posege nemogoče realizirati v območju že pripravljenega osnutka zazidalnega načrta. Avtomontaža je zato v soglasju z Izvršnim svetom SO Vrhnika, financirala zazidalni načrt za omenjene potrebe. Osnutek zazidalnega načrta je izdelan v skladu z novo zakonodajo (zakonom o urejanju naselij in drugih posegov v prostor) in bo potrjen. Osnova za izdajo upravnih odločb o lokaciji obsega območje med obstoječimi objekti Avtomontaže in opuščeno traso železniške proge. Osnutek zazidalnega načrta je bil predstavljen krajevni skupnosti Sinja gorica in ostalim krajevnim skupnostim občine ob priliki razprav o osnutku zazidalnega načrta industrijske cone Vrhnika in o osnutku srednjeročnega plana občine Vrhnika.

Območje zazidalnega načrta je v skladu s potrjenim družbenim planom občine Vrhnika za obdobje 1981—1985 in osnutkom dolgoročnega plana občine. Pridobljena so soglasja kot jih predpisujejo materialni predpisi, ki urejajo odnos do raznih uporabnikov in interesov v prostoru.

Izvršni svet SO Vrhnika predlaga zboroma občine skupščine, da obravnava predlog odloka o potrditvi zazidalnega načrta območja Avtomontaže in sprejmeta naslednji

SKLEP: Sprejme se odlok o potrditvi zazidalnega načrta Avtomontaže v predloženem besedilu.

Vrhnika, 23. 5. 1985

IZVRŠNI SVET
SKUPŠČINE OBČINE VRHNIKA

OBRAZLOŽITEV

k predlogu odloka o priznavalninah udeležencem NOV

Zbori skupščine občine Vrhnika so na sejah dne 25. 4. 1985 sprejeli osnutek odloka o priznavalninah udeležencev NOV in ga posredovali v enomesečno javno razpravo. Osnutek odloka je bil objavljen v Delegatski prilogi št. 48 — marec 1985.

V času javne razprave ni bilo k osnutku odloka nobenih pripomb.

Sprejem novega odloka o priznavalninah izhaja iz obveznosti SO Vrhnika, da kot udeleženka družbenega dogovora o priznavalninah udeležencem NOV v SRS v roku 3 mesecev od njegove uveljavitve, t.j. do 8. 6. 1985 uskladi dosedanje predpise o priznavalninah z določili, ki jih vsebuje družbeni dogovor.

Predlog odloka o priznavalninah udeležencem NOV za občino Vrhnika vsebuje vsa merila, ki jih določa nov družbeni dogovor. V primerjavi z dosedaj veljavnim občinskim odlokom o priznavalninah predlog novega odloka prinaša naslednje važnejše spremembe:

- razširjen je krog upravičencev priznavalnin s tem, da so po novem vključene tudi žrtve fašističnega nasilja z najmanj 20 % invalidnostjo, ki ne izpolnjujejo pogojev za uveljavitev statusa upravičenca po zakonu o civilnih invalidov vojne;

- natančneje so opredeljeni pravica in pogoji za izjemno dodeljevanje priznavalnin tistim udeležencem NOV, ki nimajo priznane posebne dobe v dvojnem številu neprekinjeno pred 9. 9. 1943 do 15. 5. 1943;

- pri ugotavljanju premoženjskega stanja, ki je pogoj za pridobitev pravice do priznavalnine, se po novem lahko tistim udeležencem NOV z dvojnem številu posebnih dobe pred 9. 9. 1943, ki sami nimajo dohodkov, prizna priznavalnina ne glede na dohodke zakonca;

- ostrejši so kriteriji pri upoštevanju dohodkov pri premoženjskem cenzu, saj se po novem upoštevajo vsi dohodki razen osebnih in družinskih invalidnin, katastrski dohodek se upošteva v enkratnem znesku, medtem ko se je po sedaj veljavnem odloku upošteval v višini 40 %;

- predlog odloka daje več pristojnosti tudi občinski komisiji za zadeve borcev in vojaških invalidov pri odločanju o upravičenosti do priznavalnin;

- določila o priznavanju pomoči h kritju stroškov zdravljenja, preventivnega okrevanja, šolanja in plačevanju stroškov za oskrbo v domovih starejših občanov so povzeta po dosedaj veljavnem občinskem odloku.

Predlog odloka o priznavalninah je obravnaval Izvršni svet Skupščine občine Vrhnika, ki predlaga zborom Skupščine občine Vrhnika, da sprejmejo naslednji

SKLEP:

Sprejme se odlok o priznavalninah udeležencem NOV.

Vrhnika,

IZVRŠNI SVET SO VRHNIKA

OSNUTEK

Na podlagi določil Poslovnika Skupščine občine Vrhnika (objavljen v Delegatski prilogi — september 1982) je Skupščina občine Vrhnika na sejah zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora, dne ... sprejela

PRAVILNIK

o ravnanju z gradivi zaupne narave

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem pravilnikom se ureja način ravnanja z akti in drugimi gradivi (v nadaljnjem besedilu: gradivo), ki vsebujejo podatke zaupne narave.

Kot podatki zaupne narave se štejejo gradiva, ki so državna tajnost, uradna tajnost ali vojaška tajnost, oziroma gradiva, ki jih kot taka označi skupščina občine oz. izvršni svet skupščine občine.

2. člen

Kot državna, uradna ali vojaška tajnost se smatrajo gradiva take vsebine, katere odkritje bi utegnilo škodovati varnosti državi, ljudski obrambi in oboroženim silam, ali bi ogrozilo izvajanje politike Skupščine SFR Jugoslavije oz. skupščine SR Slovenije, ali občinske skupščine, oziroma bi lahko povzročilo škodljive politične in gospodarske posledice.

Navodilo o pripravljanju, razdeljevanju in ravnanju z občinskimi vojnimi predpisi določa, katere vrste za ljudsko obrambo pomembnih podatkov se štejejo za tajne podatke ljudske obrambe.

3. člen

Uporabniki gradiv zaupne narave so dolžni varovati državno, uradno oziroma vojaško tajnost; za katero so izvedeli iz gradiv iz 2. člena in so dolžni ukreniti vse, da gradiva ne pridejo v roke nepooblaščenim oseb.

Dolžnost varovanja tajnosti in zaupnosti trajata dotlej, dokler organ, ki je pripravil oziroma predložil gradivo, s posebnim sporočilom v pisni obliki ne sporoči, da gradivo ni več zaupne narave, če že ob pripravi oziroma predložitvi gradiva ni določil rok, po katerem gradivo izgubi značaj tajnosti oziroma zaupnosti.

II. VRSTE TAJNOSTI IN STOPNJE ZAUPNOSTI ZA GRADIVA, KI SE PRIPRAVLJAJO V OBČINSKI SKUPŠČINI

4. ČLEN

Gradiva zaupne narave iz 2. člena tega pravilnika se razvrščajo, glede na vrsto tajnosti na državno tajnost, uradno tajnost in na vojaško tajnost. Gradi-

va, ki so uradna ali vojaška tajnost pa se glede na stopnjo zaupnosti razvrščajo na strogo zaupna in na zaupna gradiva ter na gradiva za interno uporabo.

Gradiva, označena kot državna tajnost ali kot uradna tajnost ali kot uradna tajnost strogo zaupno, ali kot vojaška tajnost strogo zaupno morajo biti oštevilčena.

5. člen

Gradiva, označena kot državna tajnost, so tista gradiva, ki so z vidika ljudske obrambe, državne varnosti in zunanjepolitične dejavnosti taka gradiva, da bi odkritje njihove vsebine lahko imelo težke posledice za varnost in obrambo države.

6. člen

Za uradno tajnost se štejejo gradiva s podatki, katerih odkritje bi imelo hude posledice za obrambne, politične in gospodarske koristi družbene skupnosti, oziroma podatki, ki so z zakonom ali drugimi predpisi, splošnim aktom ali s sklepom pristojnega organa razglašeni za uradno tajnost.

7. člen

Vojaška tajnost so podatki o oboroženih silah, o načrtih in pripravah oboroženih sil, o sredstvih oborožitve in vojaški opremi, o vojaških objektih in napravah, ter vsi drugi podatki, ki se nanašajo na dejavnost oboroženih sil, za katere se oceni, da bi imeli škodljive posledice za oborožene sile in njihove priprave za obrambo države, če bi bili odkriti.

8. člen

Stopnja zaupnosti posameznih gradiv, ki so uradna ali vojaška tajnost, se določi glede na njihovo naravo, njihov pomen za varnost in obrambo države, za politične in gospodarske interese države in glede na škodljive posledice, ki bi nastopile, če bi za vsebino gradiv zvedele neopoblaščen osebe.

9. člen

Vrste tajnosti in stopnja zaupnosti gradiv se določi, ko se začne s pripravo gradiv,

Vsako gradivo, ki predstavlja državno tajnost, uradno tajnost ali vojaško taj-

nost se mora označiti z odgovarjajočo označbo, ki vsebuje vrsto tajnosti in stopnjo zaupnosti.

Gradiva, ki so zaupna, ker vsebujejo za ljudsko obrambo pomembne podatke, morajo poleg vrste tajnosti in stopnje zaupnosti iz prejšnjega odstavka biti še označena z oznako »Ljudska obramba«.

Vrsta tajnosti in stopnja zaupnosti se označujeta v desnem zgornjem kotu gradiva.

10. člen

Za gradiva, ki se pripravljajo v skupščini občine, oziroma v zborih skupščine občine ali v izvršnem svetu skupščine občine, določijo vrsto tajnosti in stopnjo zaupnosti predsednik skupščine, predsedniki zborov skupščine in predsednik izvršnega sveta, vsak iz svojega delovnega področja.

Predsednik skupščine, predsednik izvršnega sveta in predsedniki zborov odločajo o spremembi vrste tajnosti in stopnje zaupnosti, kakor tudi o prenehanju tajnosti gradiva, kolikor niso o tem že odločili, ko se je začelo s pripravo takega gradiva.

11. člen

Vsak, ki pripravlja in uporablja gradivo, ki je državna, uradna ali vojaška tajnost, mora v okviru svojih pravic in dolžnosti skrbeti, da so ta gradiva v postopku izdelave, razmnoževanja, evidentiranja in odposiljanja in shranjevanja ustrezno zavarovana.

Osebe iz prvega odstavka tega člena so se dolžne ravnati po določilih tega pravilnika. Če ugotovijo, da so bila določila obeh aktov kršena, so dolžni ukrepati oziroma predlagati vse potrebne ukrepe za zavarovanje gradiv in za ugotovitev odgovornosti.

12. člen

Za označevanje gradiv zaupne narave, ki se pripravljajo v skupščini občine oz. v izvršnem svetu skupščine občine in za zavarovanje njihove tajnosti v smislu določb tega pravilnika in navodila o pripravljanju, razdeljevanju in ravnanju z občinskimi vojnimi predpisi ter navodil o pisarniškem poslovanju, sta odgovorna sekretar skupščine občine, in sekretar izvršnega sveta, v katerih delovno področje spada zadeva.

III. RAVNANJE Z GRADIVI ZAUPNE NARAVE

13. člen

Gradiva, ki jih skupščini občine oz. izvršnemu svetu skupščine občine posreduje v obravnavo druge družbenopolitične skupnosti, organi in organizacije kot državno tajnost, kot uradno tajnost ali kot vojaško tajnost, ohranijo vrsto tajnosti in stopnjo zaupnosti vse dotlej, dokler družbenopolitične skupnosti, organi oziroma organizacije to ne spremenijo s posebnim sporočilom v pisni obliki, če niso že ob predložitvi določili rok, po katerem gradivo izgubi značaj zaupnosti oziroma dotlej, dokler predlagatelj tega gradiva ne objavi javnosti.

14. člen

Gradiva zaupne narave, ki so poslana na ime funkcionarja občinske skupščine, sprejema in odpira naslovnik.

Gradiva zaupne narave, naslovljena na skupščino občine, na zbor skupščine oz. na izvršni svet skupščine občine, sprejema in odpira sekretar skupščine oz. sekretar izvršnega sveta, ali oseba, ki jo pooblasti sekretar skupščine občine oz. sekretar izvršnega sveta.

Sekretar skupščine oz. sekretar izvršnega sveta določi nadaljni postopek z gradivi zaupne narave.

15. člen

Gradiva, ki jih pošiljajo skupščini oz. izvršnemu svetu druge družbenopolitične skupnosti, organi, ali organizacije kot državna tajnost — strogo zaupno, se ne smejo razmnoževati brez poprejšnjega soglasja predlagatelja gradiva.

Če se s predlagateljem gradiv doseže sporazum o razmnoževanju gradiv iz prvega odstavka tega člena, je potrebno vsak izvod takega gradiva posebej oštevilčiti.

Gradiva, ki jih pošiljajo skupščini oz. izvršnemu svetu druge družbenopolitične skupnosti, organi in organizacije kot uradno ali vojaško tajnost z oznako zaupno, se ne smejo razmnoževati brez poprejšnjega soglasja sekretarja skupščine oz. sekretarja izvršnega sveta.

IV. UKREPI ZA ZAVAROVANJE GRADIV ZAUPNE NARAVE

16. člen

Ukrepi za zavarovanje gradiv zaupne narave obsegajo:

1. poseben način seznanjanja delegatov z gradivi zaupne narave,
2. posebne predpise za sprejemanje, evidenco, uporabo, razmnoževanje, obravnavo, pošiljanje, hrambo in uničevanje gradiv, ki so državna ali uradna tajnost.

17. člen

Gradiva, ki imajo značaj državne tajnosti, uradne ali vojaške tajnosti s stopnjo strogo zaupno in so obravnavana na sejah zborov in njihovih delovnih teles, oz. na seji izvršnega sveta, se ne navedejo v dnevnem redu sklica seje, kolikor o tem predsedstvo skupščine oz. predsednik izvršnega sveta ne odloči drugače.

18. člen

Z gradivom, ki je državna tajnost se seznanijo delegati, katerim je namenjeno, v določenih prostorih skupščine občine. Delegat prejme gradivo proti podpisu.

Gradivo iz prvega odstavka tega člena morajo delegati po uporabi vrniti pooblaščenemu delavcu sekretariata skupščine, ki ga zato določi sekretar skupščine.

Če je izjemoma potrebno poslati gradivo iz prvega odstavka tega člena določenemu funkcionarju skupščine ali delegatu skupščine izven prostorov skupščine, se tako gradivo pošlje v zapečateni ovojnici po kurirju.

Gradiva iz prvega odstavka tega člena ni mogoče pošiljati po pošti.

19. člen

Gradivo, ki je uradna ali vojaška tajnost s stopnjo strogo zaupno in je namenjeno delegatu, ki se bo udeležil sej zborov skupščine, ali sej delovnih teles skupščine, se pošlje po kurirju in proti podpisu predsednikom konferenc na zbor združenega dela in vodjem delegacij ter vodjem delegacij za zbor krajevnih skupnosti oz. članom delovnih skupnosti, ali pa se delegati z njimi seznanijo v prostorih skupščine.

Delegatom družbenopolitičnega zbora se gradivo pošlje po kurirju; gradivo mora biti vročeno osebno naslovniku proti podpisu.

20. člen

Predsedniki konferenc delegacij oziroma vodje delegacij, ki so jim bila poslana gradiva iz prejšnjega člena o tem seznanijo delegate delegacij oziroma konferenc delegacij. Takoj po njihovi obravnavi jih morajo vrniti sekretarju skupščine oz. za to pooblaščenemu delavcu. Sekretar skupščine odredi komisijsko uničenje gradiva. O tem se sestavi zapisnik.

21. člen

Gradivo, ki je uradna ali vojaška tajnost s stopnjo strogo zaupno in je namenjeno delegatom, ki se bodo udeležili sej zborov republiške skupščine oz. delovnih teles Skupščine SR Slovenije, sprejema sekretar skupščine. Sekretar skupščine ravna z gradivi skladno z navodili, določenimi z ustreznimi pravilniki Kom. Skupščine SR Slovenije.

22. člen

Gradivo, ki je uradna ali vojaška tajnost s stopnjo zaupno ali za interno uporabo in bo obravnavano na sejah zborov in njihovih delovnih teles, se pošlje po pošti predsednikom in članom delovnih teles, delegatom družbenopolitičnega zbora, predsednikom delegacij zbora krajevnih skupnosti in predsednikom konferenc delegacij in vodjem delegacij za zbor združenega dela, v toliko izvodi, kolikor delegatskih mest ima konferenca oz. delegacija.

Gradiva iz prejšnjega odstavka se pošlje po pošti priporočeno v zapečateni ovojnici oziroma v vrednostnem pismu, odvisno od tajnosti pa tudi s povratnico. Gradivo je treba na seji zbora oziroma delovnega telesa vrniti pooblaščenemu delavcu.

Gradiva iz tega člena se lahko dajo v prostorih skupščine občine in vpogled predstavnikom sredstev javnega obveščanja za njihovo osebno informacijo.

23. člen

Kadar se delegat posvetuje o gradivu zaupne narave, mora tistega, s katerim se posvetuje opozoriti, da gre za podatke zaupne narave in jih je potrebno varovati.

Razgovori o gradivu zaupne narave ne smejo potekati preko tehničnih komunikacijskih sredstev.

24. člen

Isti postopek pošiljanja gradiv, ravnanja z njim in uničenja po členu 18., 20., 22., in 23. velja tudi za izvršni svet.

25. člen

Gradiva, ki so državna tajnost, uradna tajnost ali vojaška tajnost, se smejo obravnavati na sejah zborov ali na sejah delovnih teles oz. na sejah izvršnega sveta samo brez navzočnosti javnosti in brez navzočnosti predstavnikov sredstev javnega obveščanja.

Izjemoma so lahko navzoči na taki seji predstavniki sredstev javnega obveščanja, če tako sklene zbor, delovno telo oz. izvršni svet. O tem vprašanju pa smejo predstavniki sredstev javnega obveščanja dati le tako obvestilo, za katero tako sklene zbor, delovno telo oz. izvršni svet.

26. člen

Obravnave gradiv zaupne narave na sejah zborov, na sejah delovnih teles oz. na sejah izvršnega sveta ter magnetogrami, stenogrami in zapisniki, poročila in druga gradiva s teh obravnav imajo isto vrsto tajnosti in stopnjo zaupnosti kot gradivo, ki je obravnavano.

Če se na isti seji poleg drugih javnosti dostopnih gradiv, obravnavajo tudi gradiva zaupne narave, je potrebno o obravnavi takega gradiva sestaviti poseben zapisnik.

V. ODGOVORNOST ZA KRŠITEV VAROVANJA TAJNOSTI

27. člen

V skladu z načeli družbene samozaščite je vsak delegat in delavec v sekretariatu skupščine občine in izvršnega sveta odgovoren za izvajanje določb tega pravilnika, navodila o pripravljanju, razdeljevanju in ravnanju z občinskimi vojnimi predpisi in navodilo o pisarniškem poslovanju glede poslovanja z zaupnimi gradivi.

Kršitev tega pravilnika ima za delavce v sekretariatu skupščine in izvršnega sveta posledice disciplinske odgovornosti skladno s samoupravnim splošnim aktom delovne skupnosti sekretariata skupščine in izvršnega sveta in kazensko odgovornost v skladu s predpisi, ki določajo kazniva dejanja.

Postopek za ugotovitev odgovornosti zaradi kršitev tega pravilnika prične za delegate skupščine občine oziroma druge prejemnike gradiv predsednik skupščine oziroma predsedniki zborov, za člane izvršnega sveta predsednik izvršnega sveta, za delavce delovne skupnosti sekretariata skupščine in izvršnega sveta, pa sekretar skupščine.

VI. KONČNA DOLOČBA

28. člen

Ta pravilnik začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS.

Socialistična republika Slovenija
SKUPŠČINA OBČINE VRHNİKA

Številka: 1-1-031-01-85

Datum:

PREDSEDNIK
SKUPŠČINE OBČINE VRHNİKA
Andrej VIDOVIČ

OBRAZLOŽITEV

Podlago za sprejem Pravilnika o ravnanju z gradivi zaupne narave tvorijo določila Statuta občine Vrhnika in Poslovnika Skupščine občine Vrhnika.

Predlog pravilnika zajema v glavnem rešitev, kot jih je sprejela Skupščina SR Slovenije v svojem Pravilniku o ravnanju z gradivi zaupne narave. V posameznih poglavjih so obdelane specifičnosti, ki naj bi se upoštevale v postopku odločanja delegatov in določanja kriterijev pri pripravi gradiv zaupne narave. S tem naj bi se zagotovile osnove za zagotavljanje in varovanje zaupnosti podatkov in gradiv zaupne narave. Gradiva zaupne narave se razvrščajo glede na vrsto na državno, uradno in vojaško tajnost. Gradiva, ki so uradna ali vojaška tajnost se razvrščajo na strogo zaupna, zaupna gradiva in na gradiva za interno uporabo. Pravilnik določa kako morajo biti gradiva označena in oštevilčena in kdaj se štejejo za določeno vrsto tajnosti ter kdo določa vrsto tajnosti.

Gradiva s področja ljudske obrambe morajo biti poleg vrste tajnosti in stopnje zaupnosti označena še »ljudska obramba«. Navedeno je kdo je dolžan skrbeti za zavarovanje gradiva zaupne narave v postopku razmnoževanja, evidenciranja, odposiljanja. Posebej je opredeljeno kdaj gradivo izgubi značaj zaupnosti, kdo odobrava razmnoževanje takega gradiva, kako se s takim gradivom ravna nadalje.

Ukrepi za zavarovanje gradiv zajemajo način seznanjanja delegatov in določila glede postopkov kako ravnati v posameznih fazah z gradivi zaupne narave. Opredeljeno je, kako in kje se delegati glede na vrsto in stopnjo zaupnosti seznanjajo z gradivi zaupne narave, oz. katera gradiva se delegatom normalno pošiljajo, oz. katera gradiva se v dnevnem redu seje sploh ne navedejo.

Predpisano je tudi ravnanje z zapisniki, ki vsebujejo podatke zaupne narave, določena pa je tudi odgovornost za kršitev varovanja tajnosti in postopek za ugotovitev odgovornosti kršilcev pravilnika.

Pravilnik o ravnanju z gradivi zaupne narave so na svojih sejah obravnavali Izvršni svet, predsedstvo občinske skupščine in statutarno pravna komisija, ki delegatom vseh treh zborov

PREDLAGAJO

da se sprejme osnutek Pravilnika o ravnanju z gradivi zaupne narave in se ga da v dvomesečno javno razpravo.

IZVRŠNI SVET SO VRHNİKA

ODGOVORI NA DELEGATSKA VPRAŠANJA

ODGOVORI NA DELEGATSKA VPRAŠANJA, KI SO BILI OBRAVNAVANI NA SEJI ZKS V MESECU APRILU:

1.

Delegacija Krajevne skupnosti Vrhnika je na 31. seji ZKS, dne 28. 2. 1985 predlagala, da naj bi se bencinska črpalka odprla ob 5. oz. 6. uri zjutraj in se zvečer tudi preje zaprla.

ODGOVOR NAM JE POSREDOVAL PETROL-TOZD TRGOVINA LJUBLJANA:

V poletnem času, to je od 1. 4. 1985 do 30. 9. 1985 bo bencinska črpalka, ki bo vršila sobotno in nedeljsko dežurstvo odprla od 6. do 20. ure. Črpalka, ki ne bo dežurna pa bo odprta od 7. do 20. ure, v soboto pa od 7. do 13. ure.

2.

Delegacija Krajevne skupnosti Zaplana je na 27. seji ZKS, dne 25. 10. 1984 postavila vprašanje, zakaj avtobusi »Slavnika« iz Kopra in »Avtoprometa« iz Nove gorice ob sobotah in nedeljah ne ustavljajo v Strmici (odcep na Zaplano)?

ODGOVOR je pripravil komite za družbene dejavnosti in občo upravo: Vprašanje smo posredovali avtobusnima podjetjema »Slavnik« Koper in »Avtopromet« Gorica, ki sta odgovorili, da avtobusi omenjenih organizacij, ki vozijo na medmestnih linijah ne ustavljajo na lokalnih postajah. Avtobusno postajališče Strmica se nahaja na območju ljubljanskega primestnega prometa v okviru katerega naj se rešuje problem lokalnih prevozov.

Po prejemu teh odgovorov smo vprašanje posredovali še »Integralu« TOZD Obmestni promet. Z njihovim odgovorom o možnostih rešitve vprašanja bomo seznanili krajevno skupnost.

3.

Delegacija Krajevne skupnosti Borovnica je na 31. seji ZKS, dne 28. 2. 1985 postavila vprašanje, zakaj plačujejo krajani kanalsčino, če niso priključeni na javno kanalizacijo?

ODGOVOR nam je posredovalo Komunalno podjetje Vrhnika:

Skupščina Samoupravne komunalno cestne skupnosti Vrhnika je na svoji seji, dne 26. 10. 1982 sprejela Pravilnik o odvajanju odpadnih in atmosferskih

voda na območju občine Vrhnika (Ur. list SRS, št. 40/82), v katerem s svojim 18. členom predpisuje plačevanje kanalsčine in sicer vsem porabnikom vode, ne glede na način odvajanja le-te.

V letu 1983 so delegati predlagali spremembo pravilnika tako, da občani, katerih objekti niso priključeni na javno kanalizacijo niso več plačevali enostavne, ampak samo še razširjeno reprodukcijo. V letu 1984 pa je Skupščina občine Vrhnika sprejela odlok o odvodnjavanju in čiščenju odpadnih in padavinskih voda v občini Vrhnika (Ur. list SRS, št. 2/84), s katerim je bil kasneje usklajen tudi pravilnik Samoupravne komunalno cestne skupnosti Vrhnika. Tako od 1. 1. 1985 plačujejo kanalsčino le tisti uporabniki, ki so priključeni na javno kanalizacijo, s katero upravlja Komunalno podjetje Vrhnika.

Vrhnika, 11. 4. 1985

IZVRŠNI SVET
SKUPŠČINE OBČINE VRHNİKA

1.

Delegacija Krajevne skupnosti Vrhnika je na seji, dne 13. 9. 1984 postavila naslednje

DELEGATSKO VPRAŠANJE:

Pred leti je bila iz smeri Ljubljana rekonstruirana Tržaška cesta skozi Vrhniko do križišča z Ulico 6. maja. Nujno bi bilo zamenjati kocke z asfaltom še vsaj na dolžini nadaljnjih 500m do IUV. Razlog — cestišče je zelo valovito, ovira varno vožnjo, vibracija škoduje bližnjim stavbam, kvari izgled centra mesta.

ODGOVOR je posredovalo SOZD Združena cestna podjetja Slovenije: Ojačitev poteza ceste M-10 skozi Vrhniko, bo prioriteto obravnavana v okviru srednjeročnega plana Skupnosti za ceste Slovenije za obdobje 1986—1990 enako, kot je to predlagala tudi Samoupravna komunalno cestna skupnost Vrhnika.

Vrhnika, 16. 5. 1985

IZVRŠNI SVET
SKUPŠČINE OBČINE VRHNİKA